

MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS
2023

HARI RABU : 22 NOVEMBER 2023

**JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB
LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN
(SOALAN NO. 10 HINGGA NO. 50)**

NOTA: [RUJUK PENYATA RASMI HARIAN (HANSARD)]

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DR. SITI MASTURA BINTI MUHAMMAD
[KEPALA BATAS]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DR. SITI MASTURA BINTI MUHAMMAD [KEPALA BATAS] minta
MENTERI PENDIDIKAN TINGGI menyatakan :-

(a) apakah garis panduan KPT berkenaan penempatan (penginapan)
pelajar di IPTA; dan

(b) apakah garis panduan KPT untuk menangani kos sara hidup pelajar
di IPTA.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) sentiasa mengambil berat terhadap perkara-perkara yang melibatkan kebajikan dan kesejahteraan pelajar di Institusi Pendidikan Tinggi (IPT) termasuklah yang melibatkan isu penginapan dan kos sara hidup pelajar.
2. Berhubung isu **penginapan pelajar**, Kementerian dengan kerjasama pihak Majlis Perumahan Universiti-universiti Malaysia (MAPUM) dan hasil libat urus bersama wakil kepimpinan mahasiswa, sedang merangka dan membangunkan satu Dasar Penginapan Pelajar yang mampan sebagai panduan serta untuk diguna pakai oleh pihak IPT bagi mendepani isu-isu berhubung penginapan pelajar.
3. Dasar ini dijangka akan tersedia sepenuhnya pada tahun 2024.
4. Dalam masa yang sama, antara inisiatif yang dilaksanakan oleh Kementerian berkaitan penginapan pelajar IPT di seluruh negara adalah inisiatif **Rumah Siswa**.
5. Inisiatif Rumah Siswa merangkumi dua elemen, iaitu penubuhan Unit Pengurusan Pelajar Luar kampus (UPLK) dan pembangunan Portal Rumah Sewa Siswa (RSS). Portal RSS ini boleh diakses melalui pautan rumahsiswa.mohe.gov.my dan ia berperanan sebagai platform bagi memudah cara usaha pelajar mencari dan mendapatkan kediaman sama ada rumah atau bilik sewa mampu milik berdekatan dengan kampus.
6. Seterusnya, bagi mendepani cabaran **kos sara hidup** yang semakin meningkat terutama dalam kalangan mahasiswa di IPT, tiada garis panduan khusus yang dibangunkan oleh KPT. Namun demikian, antara inisiatif yang telah diperkenal oleh IPT adalah seperti berikut:
 - a) **pelancaran Program Pembangunan Siswa Sulung Keluarga Malaysia (SULUNG)** yang memberi peluang dan pengecualian yuran pengajian kepada anak-anak golongan B40 yang

cemerlang dan merupakan wakil pertama dalam keluarga yang berjaya menyambung pengajian peringkat sarjana muda di Universiti Awam (UA). Bagi sesi 2023/2024 Kementerian mensasarkan seramai 10 ribu penerima.

b) Penyediaan kemudahan Wang Pendahuluan Pinjaman (WPP) oleh Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) bagi membantu persediaan awal pelajar daripada segi kewangan sebelum mendaftarkan diri ke IPT. Malah, dalam hal ini Kerajaan melalui pembentangan Belanjawan 2024 tempoh hari sudah memutuskan yang yuran pendahuluan atau pendaftaran bagi semua Universiti Awam mestilah tidak melebihi RM1500.

c) Pelaksanaan Menu Siswa Rahmah (MSR)

MSR menawarkan menu makanan di kampus dengan penetapan harga sebanyak RM3.50 setiap hidangan. Inisiatif ini disasarkan untuk membantu meringankan tanggungan perbelanjaan makanan harian pelajar daripada golongan B40 bersasar di IPT. Sehingga September 2023, sebanyak 290 pengusaha kafeteria di UA yang melaksanakan MSR dan lebih 422 ribu hidangan telah disediakan.

d) Pemberian Sumbangan dan Bantuan Kebajikan melalui Yayasan Kebajikan Siswa (YKS)

YKS telah ditubuhkan oleh KPT pada tahun 2021 sebagai satu badan rasmi di peringkat nasional yang berperanan mengurus dan menyelaraskan hal ehwal kebajikan mahasiswa secara bersepadu. Ia telah diperbadankan secara rasmi di bawah Akta Pemegang Amanah (Pemerbadanan) 1952 [Akta 258] pada 13 September 2021.

Semenjak penubuhannya, pelbagai bentuk bantuan dan program telah diusahakan kepada para pelajar IPT secara bersasar termasuk pelajar daripada kalangan keluarga B40. Antaranya bantuan pembiayaan pendidikan, bantuan kewangan *one-off*, bantuan perubatan, bantuan kemalangan, bantuan

keperluan asas pelajar, bantuan pemakanan, bantuan keperluan pelajar Orang Kurang Upaya (OKU) dan lain-lain lagi.

e) Food Bank Siswa

Pemeriksaan inisiatif ini adalah menerusi penubuhan Hab Food Bank Siswa dengan kerjasama IPT yang berperanan sebagai pusat pengumpulan dan pengagihan barang keperluan siswa bagi meringankan kos sara hidup pelajar.

f) FLYSiswa

Inisiatif bantuan subsidi pembelian tiket penerbangan untuk pelajar universiti awam (UA) bagi laluan domestik antara Semenanjung, Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan (WP) Labuan (FLYSiswa) telah dilaksanakan oleh Kementerian Pengangkutan (MOT) menggunakan peruntukan dalaman MOT bermula 15 Ogos 2023. Inisiatif ini merupakan antara usaha bagi meringankan beban kewangan golongan pelajar institusi pendidikan tinggi (IPT) sedia ada bagi sesi akademik 2022/2023 dalam mendepani dan menangani isu kos sara hidup.

Pelaksanaan inisiatif FLYSiswa adalah melibatkan sasaran seramai 56,000 pelajar UA dengan implikasi kos keseluruhan berjumlah RM16.8 juta di mana setiap pelajar akan menerima RM300.

Inisiatif FLYSiswa turut diperluas kepada pelajar politeknik dan kolej komuniti mulai 6 Oktober 2023. Perluasan ini melibatkan seramai 1,635 pelajar iaitu 1,545 pelajar politeknik dan 90 pelajar kolej komuniti yang layak menerima bantuan tersebut.

Merujuk kepada pembentangan Belanjawan 2024, bantuan subsidi pembelian tiket penerbangan, FLYSiswa akan diteruskan dan memanfaatkan hampir 60,000 pelajar daripada keluarga kurang mampu bagi mengurangkan beban kewangan pelajar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK ANDI MUHAMMAD SURYADY BIN
BANDY (KALABAKAN)**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK ANDI MUHAMMAD SURYADY BIN BANDY [KALABAKAN] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan apakah status terkini pembaikan jalan raya daif yang sering kali diibaratkan seperti bulan oleh penduduk setempat melibatkan dua laluan iaitu Jalan Merotai-Kalabakan - Sapulut (MKS) dan Cerun Jalan Utama Felda Umas.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Saya ingin merujuk juga kepada jawapan yang telah saya kemukakan sewaktu sesi Kamar Khas pada 17 Oktober 2023 (Selasa) kepada YB Kalabakan yang turut mengutarakan isu yang sama.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, merujuk kepada isu Jalan Merotai-Kalabakan-Sapulut (MKS) yang daif pula, semakan Kementerian ini mendapati bahawa jalan ini adalah merupakan jalan berstatus Negeri dan di bawah seliaan Kerajaan Negeri Sabah. Mengikut rekod kementerian ini, jalan ini asalnya adalah merupakan jalan balak yang telah ditinggalkan dan telah siap dibina menggunakan peruntukan Kerajaan Persekutuan pada Mac 2004. Dasar kerajaan Persekutuan ketika itu membenarkan jalan ini dibina dengan menggunakan peruntukan kerajaan Persekutuan bagi melengkapkan rangkaian jalan penghubung di kawasan timur Negeri Sabah. Namun jalan MKS ini tidak diwartakan sebagai jalan Persekutuan dan kekal sebagai jalan negeri.

Sehubungan itu, permohonan penyenggaraan jalan MKS ini perlu dikemukakan kepada Jabatan Kerja Raya Negeri Sabah untuk penyenggaraan jalan tersebut menggunakan peruntukan MARRIS yang disalurkan setiap tahun secara terus oleh Kementerian Kewangan kepada Negeri Sabah.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berkenaan dengan pembaikan cerun di FT1800 - Jalan FELDA Umas-Umas di mana lokasi sebenar kegagalan cerun adalah terletak di KM 1.20 dan KM 13.709.

Kegagalan cerun di KM 1.20 Jalan Felda Umas-Umas adalah merupakan jalan utama yang menghubungkan jalan Negeri (Jalan Merotai- Kalabakan) ke kawasan Felda Umas. Kerja-kerja penyenggaraan cerun telah dilaksanakan dan disiapkan pada bulan November 2020 di bawah vot

program P27 90000 409 2020 - Penyelenggaraan dan Pembaikan Kecil Cerun di Jalan-Jalan Persekutuan, Negeri Sabah. Walau bagaimanapun, terdapat pergerakan susulannya dikenalpasti pada hujung bulan Disember 2021. Keadaan cerun tersebut semakin teruk akibat cuaca hujan yang luar biasa yang melanda Daerah Tawau.

Manakala, kegagalan cerun di KM 13.709 Jalan Felda Umas-Umas pula terletak di jalan utama Felda Kalabakan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat pada masa kini beberapa tindakan segera dan jangka masa pendek yang telah diambil untuk memastikan keselamatan cerun dan pengguna seperti berikut:

- (i) Papan tanda keselamatan dan Kon / New Jersey Barrier (NJB) telah dipasang dan diletakkan di kawasan runtuhan.
- (ii) Kawasan runtuhan ditutup dengan perlindungan sementara (seperti penutup tarpaulin) yang harus dibentangkan ke permukaan cerun untuk mengehadkan penyusupan air permukaan (water infiltration) ke dalam cerun.
- (iii) Larian air permukaan (surface water runoff) di atas cerun perlu dialihkan daripada mengalir terus ke permukaan cerun tambahan yang gagal.
- (iv) Langkah pengawasan dari masa ke semasa oleh pihak konsesi jalan sekiranya terdapat runtuhan susulan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kedua-dua lokasi kegagalan cerun tersebut telah dikenalpasti oleh Jabatan Kerja Raya Sabah. Sehubungan itu, bagi cerun di Jalan Utama Felda Umas ini adalah dicadangkan supaya permohonan dikemukakan kepada pihak Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri Sabah dan disenaraikan sebagai salah satu keutamaan Kerajaan Negeri sebelum dimajukan kepada pihak Kementerian Kerja Raya untuk dipertimbangkan di bawah *Rolling Plan* berikutnya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : KAPTEN AZAHARI BIN HASAN [PADANG
RENGAS]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

Kapten Azahari bin Hasan [Padang Rengas] minta **MENTERI SUMBER
ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan haiwan
perosak seperti babi hutan dan kera yang semakin lama semakin meliar di
kawasan kediaman penduduk di kampung serta merosakkan hasil tanaman
penduduk kampung. Apakah inisiatif bagi menangani masalah haiwan
perosak ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Sumber Asli, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim (NRECC) melalui Jabatan Perlindungan Hidupan Liar dan Taman Negara (PERHILITAN) Semenanjung Malaysia mengambil perhatian serius mengenai isu konflik manusia dan hidupan liar terutamanya spesies kera dan babi hutan.

Antara tindakan yang sedang dan telah dilaksanakan oleh Jabatan PERHILITAN adalah seperti berikut:

- (i) menjalankan aktiviti pemantauan dan kawalan apabila menerima aduan daripada orang ramai dan penduduk kampung;
- (ii) menjalankan program bersepadu dengan agensi seperti RELA, penduduk kampung dan pihak berkepentingan inisiatif pelupusan bagi membasmi musuh tanaman;
- (iii) pemasangan perangkap untuk menangkap hidupan liar bermasalah;
- (iv) menjalankan program kesedaran awam dan sesi libat urus dengan penduduk kampung; dan
- (v) menjalankan program penakaian hidupan liar di kawasan yang berisiko bagi mengurangkan populasi babi hutan dan kera yang mengancam tanaman dan penduduk.

Jabatan PERHILITAN juga telah menubuhkan Jawatankuasa Teknikal Pengurusan Konflik Manusia-Hidupan Liar di Semenanjung Malaysia bagi membincangkan isu-isu konflik serta merangka pelan pelaksanaan pengurusan konflik hidupan liar di Semenanjung Malaysia termasuk memantau pelaksanaan Pelan Pengurusan Hidupan Liar (WMP) untuk

NO. SOALAN: 12

projek pembangunan yang melibatkan Penilaian Kesan Alam Sekitar (EIA) dan Pelan Pengurusan Alam Sekitar (EMP).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DR. RICHARD RAPU @ AMAN ANAK
BEGRI [BETONG]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DR. RICHARD RAPU @ AMAN ANAK BEGRI [BETONG] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah strategi dan perancangan Kementerian untuk memperhebatkan penglibatan petani luar bandar dalam membantu usaha pengeluaran pelbagai hasil pertanian bagi keterjaminan makanan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Antara inisiatif yang dilaksanakan oleh Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) untuk memperhebatkan penglibatan petani di luar bandar dalam membantu meningkatkan pengeluaran pelbagai hasil pertanian bagi sekuriti makanan negara adalah melalui pelaksanaan projek di bawah Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) seperti berikut:

(i) Projek Pembangunan Tanaman Buah-Buahan Jangka Panjang

Melalui projek ini sebanyak RM45 juta telah diperuntukkan dalam tempoh RMKe-12 untuk pembangunan buah-buahan jangka panjang yang terdiri daripada durian, mangga, nangka, manggis dan rambutan. Sehingga bulan Jun 2023, seluas 2101 hektar telah dibangunkan dengan pengeluaran sebanyak 4,088 tan metrik melibatkan seramai 1,515 orang petani;

(ii) Projek Pembangunan Tanaman Buah-Buahan Jangka Pendek

Sebanyak RM20 juta telah diperuntukkan bagi pembangunan tanaman buah-buahan jangka pendek seperti tembikai, betik dan pisang dalam tempoh RMKe-12 ini. Sehingga bulan Jun 2023, seluas 464 hektar telah dibangunkan melibatkan 257 orang peserta dengan hasil pengeluaran sebanyak 4,620 tan metrik;

(iii) Program Pembangunan Tanaman Sayuran

Program ini dijalankan dalam tempoh RMKe-12 dan Kementerian menasaskan peningkatan pengeluaran sebanyak 60,000 tan metrik dengan jangkaan peningkatan produktiviti sebanyak 17.7 tan metrik per hektar pada tahun 2025. Program ini menawarkan dua geran padanan iaitu Geran Padanan Bagi Perolehan Mekanisasi, Automasi atau Pertanian Pintar dan Geran Padanan Bagi Pembangunan Pertanian Vertikal dan Persekitaran

Terkawal (Kilang Tanaman) sebagai tarikan kepada petani luar bandar menceburinya; dan

(iv) Peningkatan Pendapatan Pesawah Luar Jelapang (B40)

Projek ini mensasarkan bantuan kepada para pesawah luar jelapang, petani dan belia tani. Bagi pelaksanaan projek ini, tanaman yang diberi fokus adalah tanaman jangka pendek termasuklah sayur-sayuran, buah-buahan jangka pendek, tanaman kontan serta tanaman herba seperti halia, kesum, pandan dan serai. Bagi tempoh pelaksanaan tahun 2021 dan 2022, peruntukan sebanyak RM4.89 juta telah dibelanjakan dan memberikan manfaat kepada 330 orang peserta dengan keluasan projek pertanian seluas 248.06 hektar.

Kementerian juga memberikan perhatian khusus kepada tanaman yang rendah Kadar Sara Diri (SSR) seperti tanaman cili, kubis dan halia. Bagi tahun 2023, sebanyak RM10 juta diperuntukkan melalui Program Keterjaminan Makanan dengan penanaman seluas 166 hektar tanaman cili, 47 hektar tanaman kubis dan 68 hektar tanaman halia melibatkan 266 orang petani.

Kementerian turut menggalakkan penglibatan petani luar bandar menerusi amalan pengurusan perosak bersepadu (IPM) dan penggunaan teknologi moden seperti IoT, pertanian pintar, fertigasi, *control environment farming* dan lain-lain yang dapat membantu meningkatkan kecekapan pengeluaran. Bagi tahun 2023, Kementerian turut menyediakan peruntukan sebanyak RM5 juta bagi pelaksanaan Geran Padanan IPM Berteknologi Tinggi, Insentif Input IPM dan myGAP-Pesticide Free yang telah memberi manfaat kepada 361 orang pengusaha dan lapan (8) buah syarikat.

Bagi sokongan terus menerus, Kementerian sentiasa memberi khidmat nasihat teknikal dan latihan kepada petani bagi meningkatkan penglibatan dan pengeluaran hasil pertanian petani luar bandar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN SHAHARIZUKIRNAIN BIN ABD. KADIR
[SETIU]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN SHAHARIZUKIRNAIN BIN ABD. KADIR [SETIU] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan pelan induk yang telah dirangka untuk meningkatkan taraf ekonomi pekerja Bumiputera tidak mahir sekaligus mengeluarkan mereka dari "jerat kelas menengah".

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sedang merangka dan melaksana pelbagai strategi dan inisiatif bagi membolehkan komuniti Bumiputera keluar daripada "jerat kelas menengah". Usaha ini akan turut menyokong ke arah pencapaian matlamat negara berpendapatan tinggi menjelang tahun 2026 mengikut definisi tahap minimum pendapatan negara kasar (PNK) per kapita yang ditetapkan oleh Bank Dunia. Malaysia telah mencapai status negara berpendapatan pertengahan (*middle income*) sejak tahun 1992, namun sehingga kini, Malaysia masih terperangkap dalam jerat negara berpendapatan pertengahan.

Berdasarkan Laporan Survei Gaji & Upah, Malaysia, 2022 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, sebanyak 59.8% pekerja di negara ini adalah Bumiputera dengan gaji penengah sebanyak RM2,304, lebih rendah daripada gaji penengah pada peringkat nasional iaitu RM2,424. Trend daripada tahun 2017 sehingga 2022 menunjukkan peningkatan gaji penengah Bumiputera hanyalah sebanyak 3.0% setahun. Memandangkan Bumiputera merupakan jumlah yang terbesar dalam sektor formal ditambah dengan peningkatan gaji penengah yang perlahan, faktor ini turut memberi cabaran bagi negara untuk keluar daripada perangkap negara berpendapatan pertengahan.

Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kedua Belas (KSP RMKe-12) memberi penekanan terhadap agenda pemerkasaan Bumiputera bagi merapatkan jurang ketidaksamarataan. Sehubungan itu, bagi meningkatkan taraf ekonomi pekerja Bumiputera, selain daripada meningkatkan tahap literasi dalam pengurusan kewangan dan pelaburan, pekerja Bumiputera juga akan digalakkan untuk menyertai aktiviti yang menjana pendapatan tambahan dengan memanfaatkan platform digital dan menceburi bidang keusahawanan terutama dalam bidang berpotensi seperti bidang strategik berimpak tinggi dan baru muncul. Majikan digalakkan untuk menghantar pekerja untuk menjalani latihan bagi meningkatkan kemahiran dan kelayakan sama ada secara *upskilling* atau

reskilling supaya pekerja dapat meningkatkan produktiviti sekali gus meningkatkan pendapatan.

Perusahaan Bumiputera juga digalakkan untuk membangun dan mengkomersialkan produk dan perkhidmatan yang inovatif bagi mengembangkan perniagaan dan menembusi pasaran baharu terutama di peringkat antarabangsa. Ini dapat dilaksanakan dengan meningkatkan kerjasama dengan institusi R&D serta MNC bagi membantu meningkatkan daya saing perusahaan Bumiputera dan sekali gus dapat meningkatkan taraf ekonomi Bumiputera.

Kerajaan kini sedang memperhalusi dasar sedia ada berkaitan agenda pemerkasaan Bumiputera termasuk Tindakan Pembangunan Bumiputera 2030 bagi menggubal satu hala tuju dan dasar baharu yang lebih adil, saksama dan inklusif. Melalui dasar baharu yang akan dirangka ini akan turut mencadangkan pelan tindakan penyelesaian terhadap isu ketidakseimbangan sosioekonomi antara etnik yang masih wujud serta mencadangkan pendekatan untuk mengukur tahap penyertaan dan kawalan ekonomi Bumiputera yang lebih bermakna. Dasar baharu agenda pemerkasaan ekonomi Bumiputera ini akan dibentang dalam Kongres Ekonomi Bumiputera 2024 yang dijadual untuk dirasmikan oleh YAB Perdana Menteri pada Januari 2024

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI DR. NORAINI AHMAD
[PARIT SULONG]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK SERI DR. NORAINI AHMAD [PARIT SULONG] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan sehingga kini berapa banyak kursus yang ditawarkan di institut pengajian tinggi yang melibatkan Bidang *Advanced Technology* atau *Artificial Intelligence*, apakah inisiatif Kementerian bagi memperbanyakkan kursus berkaitan bidang ini yang dilihat akan mendominasi perubahan masa hadapan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) mengambil maklum bahawa selaras dengan ledakan teknologi maklumat (IT) dan kemajuan dalam teknologi kecerdasan buatan (AI), bakat yang dibangunkan di Universiti Awam (UA) dalam bidang IT dan AI khususnya, perlu diperkasa bagi menyumbang kepada industri sekali gus membantu meningkatkan pertumbuhan ekonomi negara yang lebih mapan.
2. Berdasarkan data KPT, **terdapat sebanyak 10 program AI di UA pada tahun 2022** melibatkan dua program di tahap pra-siswazah dan lapan program di tahap pasca-siswazah.
3. Manakala merujuk kepada sistem e-IPTS pula, terdapat sejumlah lapan (8) kursus pengajian yang melibatkan bidang AI ditawarkan di lapan (8) buah Institusi Pendidikan Tinggi Swasta (IPTS).
4. **Di peringkat UA juga, ada ditawarkan kursus-kursus berkaitan AI dalam program Sains Komputer. Sebanyak 182 program Sains Komputer** (96 di tahap pra-siswazah dan 86 di tahap pasca-siswazah) dikendalikan di UA. Selain itu, bidang AI juga telah disenaraikan sebagai salah satu teras bagi program Sains Komputer dengan kod NEC 0613. Di IPTS juga, sejumlah 10 buah IPTS yang menawarkan 17 kursus pengajian dalam bidang automasi dan robotik.
5. Antara inisiatif Kementerian bagi memperbanyakkan kursus berkaitan bidang ini adalah:
 - i. Semakan kurikulum bagi semua program berkaitan bidang AI juga dibuat dari semasa ke semasa. Libat urus dengan pemain industri turut diadakan bagi mendapatkan pandangan dan input dalam memastikan silibus AI dapat disenergikan dengan kehendak industri.
 - ii. Melalui standard pengkomputeran Agensi Kelayakan Malaysia (MQA), kompetensi pelajar dalam membangunkan sistem AI didedahkan melalui penawaran program yang

NO. SOALAN : 15

melibatkan bidang Sains Komputer, Kejuruteraan Perisian dan Sains Data. Justeru itu, secara tidak langsung sebanyak 464 program Akreditasi Penuh dan 51 program Akreditasi Sementara bagi bidang program Sains Komputer, Kejuruteraan Perisian dan Sains Data yang ditawarkan oleh Pemberi Pendidikan Tinggi (PPT) tempatan.

- iii. Beberapa UA antaranya UKM telah menerapkan AI dalam kurikulum universiti merentasi bidang sebagai usaha memberi pendedahan dan juga memperkasa keupayaan para pelajar, dalam bidang selain IT, untuk turut sama memanfaatkan ilmu dan pengetahuan berkaitan AI.
- iv. Penubuhan Fakulti AI di UTM yang diumumkan dalam Belanjawan 2024 juga memperlihatkan aspirasi dan kesungguhan Kerajaan dan KPT dalam merapatkan jurang penyelidikan dan pembangunan bakat dalam bidang AI di Malaysia.
- v. Di peringkat JPPKK pula, bermula tahun 2019, semua program yang dibangunkan atau ditambahbaik telah menerapkan elemen *Advanced Technology* atau *Artificial Intelligence*, atau sekurang-kurangnya memasukkan elemen-elemen 4IR sebagai asas penambahbaikan. Antara contohnya adalah:
 - a) *Bachelor of Electronic Engineering Technology* (Medical Electronics) *with Honours* (BEU) (WBL) - Jabatan Kejuruteraan Elektrik
 - b) *Diploma in Rail Signalling and Communication Technology* (DSC) (WBL) - Jabatan Kejuruteraan Elektrik
 - c) *Diploma in Electronic Computer* - Jabatan Kejuruteraan Elektrik
 - d) *Diploma in Technology Landscape Horticulture* - Jabatan teknologi dan Bio Industri
 - e) *dan banyak lagi*

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN ZAHARI BIN KECHIK [JELI]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN ZAHARI BIN KECHIK [JELI] minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan jumlah kadar pengangguran belia terkini serta tindakan Kerajaan dalam menangani isu pengangguran belia.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Berdasarkan laporan Survei Tenaga Buruh oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, kadar pengangguran belia berumur 15 hingga 24 tahun bagi suku tahun kedua 2023 adalah 10.7 peratus berbanding 11 peratus pada suku tahun kedua 2022. Kadar pengangguran belia sememangnya tinggi memandangkan kumpulan ini baru menamatkan pengajian dan sukar mendapat pekerjaan akibat tiada pengalaman.
2. Pelbagai program telah dirancang dan dilaksanakan bertujuan bagi memantapkan pasaran pekerjaan dari mengurangkan kadar pengangguran di Malaysia. Antaranya adalah menerusi **pelbagai program *reskilling* dan *upskilling* berteraskan Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET)** dan pelbagai disiplin cabang pekerjaan yang dilaksanakan oleh Kementerian Sumber Manusia menerusi agensi di bawahnya seperti Jabatan Tenaga Manusia, Jabatan Pembangunan Kemahiran, Pembangunan Sumber Manusia Berhad, dan PERKESO. Agensi-agensi ini menawarkan program latihan kemahiran meliputi aspek teori dan praktikal mencakupi pelbagai bidang yang bersesuaian dengan permintaan industri semasa.
3. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, program-program TVET yang berkualiti tinggi telah disediakan dengan menggalakkan penyertaan syarikat-syarikat dalam program **Sistem Latihan Dual Nasional (SLDN)**. Program ini menerapkan **70 peratus latihan di tempat kerja** dan **30 peratus di institusi latihan** bertujuan membolehkan industri mendapat tenaga kerja mahir yang lebih berkualiti dan kompetitif.
4. Selain itu, kerjasama antara Jabatan Pembangunan Kemahiran dan dengan izin Malaysian Productivity Corporation untuk melancarkan program Academy In Industri (AiI) bertujuan memperkukuhkan produktiviti pekerja dan menghasilkan pekerja yang berdaya saing. Program ini melibatkan pelaksanaan latihan sepenuhnya di dalam industri dengan komponen teori

dan praktikal yang mencorakkan pekerja dengan kebolehan kerja sebenar di lapangan. Sehingga kini, kolaborasi ini telah melibatkan 47 industri dalam pelbagai sektor yang terlibat dalam melatih sejumlah 1,870 bakat. Melalui inisiatif ini, Malaysia berusaha untuk membentuk pasaran pekerjaan yang dinamik, di mana pekerja dan graduan dilengkapi dengan kemahiran relevan, digital, dan produktif, menjadikan negara ini lebih kompetitif dan lebih efisien dalam menghadapi cabaran ekonomi global yang berubah.

Tuan Yang Di Pertua,

5. Kementerian Sumber Manusia juga telah menyediakan **platform MYFutureJobs**, mengadakan beberapa program seperti **Program Karnival Kerjaya** di seluruh negara dan **Program Bina Kerjaya Pekerja Informal Gig Riders** serta jalinan kerjasama bersama Kementerian Belia Dan Sukan untuk memperkasa **Program Perantisan** kepada golongan belia yang dilaksanakan melalui PERKESO bagi menggalakkan penyertaan tenaga kerja di kalangan belia. Setakat ini, dari Januari hingga 5 Oktober 2023, sebanyak 170,502 individu berjaya mendapat penempatan pekerjaan.

6. Selain itu, Kerajaan turut memberi fokus terhadap **pembangunan kebolehpasaran dan kebolehkerjaan bakat muda negara** melalui sinergi dan kerjasama merentasi kementerian, jabatan, agensi Kerajaan, pemain industri dan institusi pengajian tinggi awam/ swasta serta teknikal menerusi **Platform pemprofilan Mynext, Program Latihan Industri Berstruktur Nasional (National Structured Internship Programme – MySIP, Kolaborasi Industri-Akademia (*Industry-Academia Collaboration*) dan Young Employable Students (YES)** yang dilaksanakan oleh TalentCorp.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN ONN BIN ABU BAKAR [BATU PAHAT]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

Tuan Onn bin Abu Bakar [Batu Pahat] minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan isu perubahan cuaca kini menjadi suatu fenomena di dunia. Adakah Kementerian berhasrat untuk menggubal Akta Perubahan Cuaca untuk rakyat Malaysia menjadikan isu ini sebagai satu tanggungjawab bersama.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perundangan perubahan iklim merupakan salah satu kaedah yang berkesan bagi mengurangkan pelepasan GHG yang merentasi pelbagai sektor ekonomi di samping menyokong pembangunan rendah karbon dan berdaya tahan iklim negara.
2. Sehubungan dengan itu, Kerajaan melalui Kementerian Sumber Asli, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim sedang dalam peringkat awal membangunkan Rang Undang-Undang (RUU) Perubahan Iklim Negara yang dijangka akan dibentang di Parlimen pada tahun 2025. Pembangunan RUU ini akan mengamalkan pendekatan *whole of nation* yang merangkumi proses libat urus yang inklusif bersama pemegang taruh di setiap lapisan masyarakat. Selain itu, RUU ini dapat memastikan tindakan-tindakan mitigasi dan adaptasi dapat dilakukan secara efektif di peringkat kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan apabila dikuatkuasakan kelak.
3. Dalam masa yang sama, Kementerian juga sedang melaksanakan pindaan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 [Akta 127] secara berfasa iaitu Fasa 1 dan Fasa 2. Pindaan Fasa 1 adalah memberi fokus kepada peningkatan kadar hukuman dan penalti. Pindaan Fasa 1 telah diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 4 Oktober 2023 dan dijangka akan dibentang dalam sesi Parlimen pada kali ini. Manakala Pindaan Fasa 2 akan memperkasakan Akta 127 secara menyeluruh masih sedang diperhalusi dan diteliti bersama pakar undang-undang dan alam sekitar. Berdasarkan penelitian Kementerian, draf pindaan Fasa 2 perlu melibatkan sesi libat urus bersama pihak-pihak berkepentingan dan pemegang taruh yang

NO. SOALAN: 17

berkaitan seperti agensi kerajaan, pertubuhan bukan kerajaan (NGO), pihak penggerak projek pembangunan dan pihak industri supaya dapatnya adalah menyeluruh

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN HASSAN BIN SAAD [BALING]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN HASSAN BIN SAAD [BALING] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan usaha yang telah dilakukan oleh pihak Kementerian bagi menyokong dasar penanaman padi lima kali dua tahun bagi meningkatkan tahap sara diri (SSL) produktiviti beras negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, program penanaman padi lima (5) musim dalam tempoh dua (2) tahun merupakan inisiatif baharu Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) dengan kerjasama daripada Jabatan atau Agensi di bawah KPKM bagi meningkatkan peningkatan hasil padi dan pendapatan pesawah.

KPKM telah melaksanakan projek rintis penanaman padi lima (5) musim dalam tempoh dua (2) tahun ini yang diterajui oleh MADA bersama Syarikat Padiberas Nasional Berhad (BERNAS) dan juga kerjasama agensi lain yang berkaitan. Projek ini melibatkan kawasan seluas 423.36 hektar di kawasan jelapang dan luar jelapang di Kedah

dan Perak dengan penglibatan 285 orang pesawah. Prestasi projek sehingga kini adalah menggalakkan.

Bagi menyokong pelaksanaan program penanaman padi lima (5) musim dalam tempoh dua (2) tahun, berikut adalah usaha yang telah dirancang oleh Kementerian:

- (i) Kerajaan akan melaksanakan pembangunan infrastruktur pengairan dan saliran dengan nilai pelaburan sebanyak RM3 bilion melalui kerjasama awam-swasta;
- (ii) KPKM melalui Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian (MARDI) turut berkerjasama dengan Institut Pengajian Tinggi (IPT) dan institut penyelidikan yang lain bagi penghasilan benih padi berkualiti yang boleh dituai dalam tempoh singkat, tahap toleransi tinggi kepada pengairan dan fleksibel dan tahan cuaca ekstrem; dan
- (iii) Memperkemas pembekalan dan pengedaran input pertanian seperti baja dan racun bagi memastikan penanaman padi dapat dilaksanakan mengikut ketetapan dalam *Rice Check*.

KPKM percaya bahawa berdasarkan kepada konsep ABC iaitu A – air, B – Bantuan Kerajaan termasuk baja dan C – cahaya matahari sebagai komponen-komponen penting penanaman padi, melalui sokongan kepada sistem pengairan yang lengkap dan baik, ia mampu melonjakkan lagi pengeluaran hasil padi negara, seterusnya menyumbang kepada peningkatan Kadar Sara Diri (SSR) Beras Negara dalam jangka masa panjang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE
[SANDAKAN]
TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE [SANDAKAN] minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan apakah insentif yang disediakan oleh Kementerian untuk membantu membangunkan sektor pembuatan hiliran (*downstream manufacturing*) dan tenaga boleh diperbaharui (*renewable energy*) di Sabah seperti yang disebut di dalam Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP) yang telah dibentangkan baru-baru ini.

JAWAPAN

Tuan yang Di-pertua,

Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (*New Industrial Master Plan* - NIMP 2030) merupakan Pelan Induk Perindustrian edisi keempat dirancang menggunakan pendekatan *mission-based approach* bertujuan untuk meningkatkan keupayaan sektor perindustrian negara agar lebih mampan dan berdaya saing di peringkat global.

Salah satu misi utama yang digariskan di bawah NIMP 2030 iaitu Misi Keempat adalah untuk menjamin sekuriti ekonomi serta keterangkuman dalam menggalakkan penyertaan saksama dalam aktiviti ekonomi, khususnya sektor pembuatan. Dalam hal ini, pelaksanaan NIMP 2030 tidak akan hanya tertumpu kepada sesuatu kawasan, tetapi ianya akan mengambil pendekatan pembangunan secara menyeluruh, merentasi kluster ekonomi sedia ada di samping mewujudkan kluster ekonomi baharu bagi menyokong bidang ekonomi baharu di bawah NIMP.

Tuan yang Di-pertua,

Bajet 2024 yang telah dibentangkan oleh YAB Perdana Menteri pada 13 Oktober 2023 menawarkan beberapa insentif bagi tujuan membangunkan sektor pembuatan hiliran dan tenaga boleh diperbaharui khas bagi mencapai misi-misi NIMP 2030. Antara insentif yang diperkenalkan adalah:

- a. Galakan Cukai Pelaburan Semula (*Reinvestment*) secara *Tiering* dalam bentuk Elaun Cukai Pelaburan sebanyak 70% atau 100%; dan
- b. Insentif Cukai Teknologi Hijau untuk *Green Investment Tax Allowance* (GITA) bagi tujuan komersil dan individu serta *Green Investment Tax Exemption* (GITE) bagi *solar leasing* telah dilanjutkan selama dua (2) tahun sehingga 2026 untuk permohonan yang diterima oleh MIDA atau *Malaysian Green Technology and Climate Change Corporation* (MGTC) dari 1 Januari 2024 hingga 31 Disember 2026.

SOALAN NO : 19

Di samping itu, Kerajaan juga menawarkan pelbagai pakej insentif cukai sedia ada kepada syarikat-syarikat domestik dan asing yang menjalankan aktiviti perkilangan dan perkhidmatan terpilih yang digalakkan di bawah Akta Penggalakan Pelaburan (PIA), 1986. Insentif cukai yang ditawarkan adalah Galakan Taraf Perintis (*Pioneer Status* – PS) iaitu pengecualian cukai pendapatan sebanyak 70% atau 100% daripada pendapatan berkanun bagi tempoh 5 atau 10 tahun atau Elaun Cukai Pelaburan (*Investment Tax Allowance* – ITA) iaitu elaun sebanyak 60% atau 100% daripada jumlah perbelanjaan modal yang layak yang dibuat oleh syarikat dalam tempoh 5 atau 10 tahun bagi aktiviti yang digalakkan di bawah Akta Penggalakan Pelaburan (PIA), 1986.

Projek-projek pelaburan adalah tertakluk kepada kelulusan oleh Jawatankuasa Nasional Mengenai Pelaburan (*National Committee on Investment* – NCI) sebagai platform utama yang dipengerusi bersama MITI dan MOF, untuk meluluskan pelaburan-pelaburan dalam sektor perkilangan dan perkhidmatan berkaitan sektor perkilangan (*manufacturing related services* – MRS).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : DATUK HAJI AWANG BIN HASHIM [PENDANG]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK HAJI AWANG BIN HASHIM [PENDANG] minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan jumlah *Centralized Labour Quarters* (CLQ) atau asrama pekerja di seluruh negara beserta dengan kapasitinya. Apakah usaha Kerajaan dalam membantu pihak majikan yang ingin membina CLQ bagi memudahkan asrama yang memenuhi standard dibina untuk pekerja mereka.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Penginapan pekerja berpusat dengan izin *Centralised Labour Quarters* merupakan **kaedah alternatif** sekiranya majikan tidak dapat menyediakan sendiri penginapan kepada pekerja. Kerajaan amat menggalakkan mana-mana pihak untuk menjadi penyedia penginapan pekerja berpusat yang menyediakan dan membangunkan penginapan pekerja berpusat yang kondusif, sistematik dan selamat.

2. Kementerian Sumber Manusia melalui Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung akan mengeluarkan **Perakuan Penginapan Pekerja** melalui peruntukan Akta Standard Minimum Perumahan, Penginapan dan Kemudahan Pekerja 1990 (Akta 446) kepada Penyedia Penginapan Berpusat. **Sehingga 31 Oktober 2023**, sebanyak **1,523 Perakuan Penginapan Pekerja** telah dikeluarkan kepada penyedia penginapan dengan kapasiti **229,818** pekerja di seluruh Semenanjung Malaysia.

3. Selain itu, pelaksanaan Alternatif Penyediaan Penginapan Penginapan Pekerja Jangka Pendek dan Alternatif Penyediaan Penginapan Pekerja Berpusat Jangka Panjang turut dilaksanakan mulai tahun 2020. Alternatif Penyediaan Penginapan Penginapan Pekerja ini adalah di bawah seliaan Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (PLANMalaysia) dan Pihak Berkuasa Tempatan dan Kementerian ini terlibat secara langsung dengan pelaksanaannya.

4. Alternatif Penyediaan Penginapan Penginapan Pekerja Jangka Pendek merujuk kepada penyediaan penginapan di bangunan perumahan atau premis sedia ada. Di bawah alternatif ini terdapat enam (6) pendekatan iaitu:

- i. penginapan pekerja di kawasan perumahan sedia ada;
- ii. asrama pekerja di kawasan perumahan sedia ada;
- iii. penginapan pekerja di unit rumah kedai sedia ada;

SOALAN NO: 20

- iv. penginapan pekerja atau asrama pekerja di kedai pejabat atau plot perniagaan sedia ada;
- v. penginapan pekerja atau asrama pekerja di premis perindustrian sedia ada; dan
- vi. asrama pekerja di dalam tapak bina.

5. Manakala, Alternatif Penyediaan Penginapan Pekerja Berpusat Jangka Panjang pula melaksanakan dua (2) pendekatan berikut:

- i. penyediaan penginapan pekerja berpusat di kawasan baharu; dan
- ii. penginapan pekerja berpusat di kawasan dengan izin *brownfield*.

6. Kementerian Sumber Manusia bersedia memberikan khidmat nasihat berhubung prosedur permohonan perakuan penginapan pekerja di bawah Akta Standard Minimum Perumahan, Penginapan dan Kemudahan Pekerja 1990 kepada mana – mana pihak swasta yang ingin menawarkan perkhidmatan sebagai penyedia penginapan pekerja berpusat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DATO' NGEH KOO HAM (BERUAS)

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' NGEH KOO HAM [BERUAS] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan mengapa Kerajaan tidak dapat memberikan peruntukan yang mencukupi untuk penyelenggaraan jalan dan lampu jalan yang asas di daerah Manjung tetapi bertegas meneruskan projek jejantas gajah putih di Batu 16, Ayer Tawar, Daerah Manjung dengan perbelanjaan tinggi sebanyak lebih kurang RM8.5 juta sungguhpun mendapat bantahan daripada saya dan orang ramai.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jalan Persekutuan yang terlibat bagi Parlimen Beruas adalah laluan **FT5 Jalan Ipoh - Kg. Kayan**, laluan **FT60 Jalan Kampung Koh - Segari - Batu Hampar**, **FT71 Jalan Beruas - Kg. Banjar** dan **FT73 Jalan Siputeh - Batu Hampar sepanjang 87.876 km yang disenggara oleh syarikat konsesi penyenggaraan Jalan Persekutuan.**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada **tahun 2021 hingga 2022** Kementerian ini telah memperuntukkan sebanyak RM13.6 juta di bawah program Penyenggaraan Rutin, Penyenggaraan Berkala Pavemen dan Berkala Bukan Pavemen yang dilaksanakan oleh syarikat konsesi melalui Arahan Kerja (AK) di Daerah Manjung. Kerja-kerja penyenggaraan tersebut melibatkan 12 bilangan kerja berkala pavemen dan 7 bilangan kerja bukan pavemen dan semua kerja telah disiapkan sepenuhnya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, Kementerian telah mengenal pasti dan merancang 19 bilangan kerja berkala pavemen yang bernilai RM15.305 juta dan 13 bilangan kerja berkala bukan pavemen bernilai RM1.457 juta. **Sehingga September 2023**, Kementerian ini telah melaksanakan kerja-kerja penyenggaraan jalan di Daerah Manjung melalui Program Penyenggaraan Rutin, Penyenggaraan Berkala Pavemen dan Berkala Bukan Pavemen yang berjumlah RM6.8 juta. Kelulusan nilai kerja ini adalah tertakluk kepada peruntukan yang diluluskan oleh Kementerian Kewangan serta senarai keutamaan kerja yang disediakan oleh Jabatan Kerja Raya berdasarkan penilaian tahap kritikal kerosakan jalan bagi keseluruhan jaringan Jalan Persekutuan di bawah seliaan Kementerian ini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah peruntukan yang telah disalurkan bagi penyenggaraan lampu jalan dan lampu isyarat di Jalan Persekutuan di Daerah Manjung **pada tahun 2021 dan 2022** adalah

berjumlah RM128,580 dan RM147,000. **Bagi tahun 2023**, Kementerian ini telah meluluskan peruntukan sebanyak RM490,000.00 bagi melaksanakan kerja-kerja penyenggaraan Lampu Jalan dan Lampu Isyarat di Daerah Manjung, Perak.

Kementerian Kerja Raya mengambil maklum dan telah memohon pihak Jabatan Kerja Raya (JKR) memberi perhatian yang serius terhadap perkara yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat berkaitan kerosakan lampu jalan. Kos anggaran bagi kerja-kerja penyenggaraan lampu jalan dan lampu isyarat yang diperlukan di Jalan Persekutuan di Daerah Manjung pada tahun 2023 adalah sebanyak RM4.1 juta. Walau bagaimanapun, pelaksanaan kerja-kerja tersebut adalah tertakluk kepada kelulusan peruntukan oleh Kementerian Kewangan dan mengikut senarai keutamaan daripada pihak Jabatan Kerja Raya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya melalui Jabatan Kerja Raya sentiasa komited dalam memastikan jalan sentiasa dalam keadaan yang selamat dan selesa dengan menjalankan kerja-kerja penyenggaraan rutin sepanjang tahun.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI HAMZAH BIN ZAINUDIN
[LARUT]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' SERI HAMZAH BIN ZAINUDIN [LARUT] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan indikator pengukuran kemiskinan sifar yang disasarkan untuk dihapuskan menjelang akhir tahun ini dan sehingga September 2023. Berapakah jumlah rakyat Malaysia yang dikategorikan miskin tegar dan daripada jumlah itu berapa ramai yang telah berjaya disifarkan sepanjang Kerajaan PH-BN memerintah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan menyedari bahawa keberkesanan usaha membasmi kemiskinan berkait rapat dengan sumber data utama yang dijadikan sebagai indikator dalam mencapai matlamat yang disasarkan. Pada masa ini, sumber data utama yang diguna pakai adalah Survei Pendapatan Isi Rumah (HIES), Bank Data Kemiskinan Nasional (eKasih) dan Sistem Informasi Data Maklumat Masyarakat Orang Asli (iDamak) bagi masyarakat Orang Asli.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan HIES yang terkini tahun 2022 menunjukkan kadar kemiskinan tegar telah berkurang daripada anggaran 1 peratus tahun 2020 kepada 0.2 peratus atau hanya 18,445 isi rumah.

Dalam hubungan ini, Kerajaan berusaha untuk melaksanakan anjakan besar melalui pemberian bantuan secara bersasar kepada golongan yang berkecukupan. Oleh yang demikian, Kerajaan telah memutuskan untuk mewujudkan Pangkalan Data Utama (PADU) yang berperanan sebagai pangkalan data komprehensif untuk membantu Kerajaan merangka dasar dan program pembangunan termasuk program sosioekonomi dan membasmi kemiskinan secara menyeluruh tanpa pertindihan. Sistem PADU ini dijangka sedia untuk digunakan secara berperingkat mulai Januari 2024.

Bagi menamatkan kemiskinan dengan segera, Kerajaan bertungkus-lumus membantu KIR miskin tegar untuk keluar daripada cengkaman kemiskinan melalui beberapa tindakan intervensi yang bersifat jangka masa pendek dan sederhana termasuk melalui pelaksanaan program Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) yang dilaksanakan oleh Kementerian Ekonomi yang telah memberi limpahan manfaat kepada kira-kira 4,000 isi rumah.

Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan melalui Majlis Tindakan Ekonomi Negara (MTEN) pada 6 November 2023 juga telah bersetuju supaya semua agensi mengenal pasti isi rumah yang boleh menyertai program dalam tempoh berbaki 2 bulan dan diserapkan ke dalam program yang ditawarkan mengikut kesesuaian serta mempertimbangkan pemberian bantuan tunai khas secara bulanan bagi memastikan golongan miskin tegar melepasi paras Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) makanan bagi isi rumah yang tidak berkemampuan untuk menjalankan aktiviti penjana pendapatan.

Kerajaan akan terus melipat gandakan usaha membantu KIR miskin tegar untuk keluar daripada cengkaman kemiskinan melalui pewujudan pelbagai program peningkatan pendapatan dan mencipta peluang pekerjaan. Pengenalan PADU akan membolehkan usaha membasmi kemiskinan tegar dapat dilaksanakan dengan lebih tepat tanpa sebarang keciciran dan pertindihan pemberian bantuan oleh semua agensi Persekutuan dan negeri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN SYED IBRAHIM BIN SYED NOH
[LEDANG]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN SYED IBRAHIM BIN SYED NOH [LEDANG] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan perancangan Kementerian dalam melaksanakan peralihan kepada ekonomi hijau bagi kawasan luar bandar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) melalui Dasar Pembangunan Luar Bandar 2030 (DPLB 2030) di bawah Teras 9: Biodiversiti dan Alam Sekitar Mampan telah menggariskan aspek pemeliharaan dan pemuliharaan biodiversiti serta kelestarian alam sekitar di kawasan luar bandar dengan pendekatan pembangunan mampan, meningkatkan kesedaran tanggungjawab masyarakat dan menggalakkan cara hidup mesra alam. Selaras dengan kerangka dasar ini, Kementerian sentiasa komited dalam memastikan setiap program yang dirancang dan dilaksanakan turut memberi penekanan kepada aktiviti rendah karbon dan cekap tenaga bagi memastikan kehidupan masyarakat luar bandar yang mampan menjelang tahun 2030.

Bagi menjamin penglibatan komuniti luar bandar secara berterusan dalam aktiviti ekonomi luar bandar, pengenalan kepada amalan-amalan baharu untuk menyokong sektor ekonomi hijau amat diberi perhatian. Antaranya ialah melalui program *Waste to Wealth* oleh Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) dan Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan (FELCRA Berhad) bagi menangani masalah pembuangan sisa sawit seterusnya memberi pendedahan kepada para petani dan penternak kepada pengurusan sisa pepejal yang berkesan serta pertanian pintar. Antara inisiatif di bawah program *Waste to Wealth* ini ialah Projek Biogas Kilang Sawit oleh RISDA, Loji *Palm Fibre Oil Extraction* (PFOE), Loji *Empty Fruit Bunch* (EFB) Pallet atau bahan bakar lestari, *Solid Removal Oil Recovery System* (SRORS) dan Loji Biogas oleh FELCRA.

Selain itu juga, perancangan KKDW ke arah melaksanakan peralihan kepada ekonomi hijau bagi kawasan luar bandar turut digerakkan melalui pembangunan program melahirkan modal insan berkepakaran serta pembangunan industri untuk menyokong aspirasi ini. Antaranya ialah:

- (a) Integrasi pembelajaran teknologi hijau dan tenaga boleh baharu turut diterapkan dalam ekosistem pendidikan Majlis Amanah Rakyat (MARA). Misalnya, GIATMARA telah melaksanakan Program Sijil Pengkhususan Solar (pemasangan solar) dan para

graduan berpeluang untuk mendapat pentauliahan daripada Pihak Berkuasa Pembangunan Tenaga Lestari (SEDA) sekiranya melanjutkan pengajian dalam Diploma Teknologi di Institut Kemahiran MARA atau Kolej Kemahiran Tinggi MARA (KKTM);

- (b) Pendedahan pembelajaran berkaitan Kenderaan Elektrik (EV) telah dimulakan dalam Program Teknologi Kejuruteraan Automotif di institusi pendidikan TVET MARA seperti di beberapa Institut Kemahiran MARA (IKM) dan Kolej Kemahiran Tinggi MARA (KKTM) Masjid Tanah dengan melibatkan kerjasama pihak industri seperti PROTON Holdings, Perusahaan Otomobil Kedua Sdn. Bhd. (PERODUA), Toyota Malaysia, HINO Motors dan UMW Holdings;
- (c) Program pendidikan berimpak tinggi yang ditawarkan dalam peringkat pendidikan Ijazah Sarjana Muda dan Profesional oleh Universiti Kuala Lumpur (UniKL). Antaranya, bidang Tenaga Boleh Baharu (Renewable Energy) di Universiti Kuala Lumpur British Malaysian Institute (UniKL BMI), Gombak dan dua (2) projek lain yang turut memberi fokus kepada tenaga boleh baharu iaitu; pembangunan Pusat Kecemerlangan Electrical Vehicle (EV) dan Hybrid Electrical Vehicle (HEV) masing-masing di Universiti Kuala Lumpur Malaysian-Spanish Institute (UniKL MSI), Kedah dan Universiti Kuala Lumpur Malaysian-France Institute (UniKL MFI), Selangor; dan
- (d) Selain itu, untuk menyokong pelajar-pelajar TVET dan memastikan kesinambungan program berkaitan, MARA turut menyediakan inisiatif dalam sektor keusahawanan dengan memperkenalkan program pembangunan usahawan dalam industri tenaga boleh diperbaharui solar (ProSOLAR) dengan kerjasama GSPARX Sdn Bhd, anak syarikat Tenaga Nasional Berhad (TNB).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : DATUK HAJI IDRIS BIN HAJI AHMAD
[BAGAN SERAI]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK HAJI IDRIS BIN HAJI AHMAD [BAGAN SERAI] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan sejauh mana pelaksanaan Smart Sawah Berskala Besar (Smart SBB) diperluas di seluruh negara dan memberikan pulangan yang signifikan kepada pengeluaran padi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Program SMART Sawah Berskala Besar (SBB) telah diperkenalkan pada tahun 2021. Sehingga kini, program ini telah dilaksanakan di seluruh negara melibatkan keluasan sebanyak 11,000 hektar, dengan penyertaan 5,000 peserta, dan 27 Syarikat Peneraju. Program kerjasama awam dan swasta ini bermatlamat meningkatkan produktiviti pengeluaran padi dan dilaksanakan tanpa paksaan serta tanpa melibatkan peruntukan tambahan daripada Kerajaan.

Sesungguhnya pelaksanaan program ini memberi pulangan yang signifikan dari peningkatan produktiviti hasil padi ini terbukti dengan Program SMART SBB yang dilaksanakan di bawah seliaan Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu (IADA) Batang Lupar dengan kerjasama Syarikat Peneraju iaitu Syarikat Padiberas Nasional Berhad (BERNAS) dan Advansia (Sarawak) Sdn. Bhd ianya telah berjaya meningkatkan pendapatan pesawah sehingga 50 peratus dan meningkatkan purata hasil padi sekitar 4.3 hingga 4.8 tan metrik per hektar. Manakala di Negeri Perak, Program SMART SBB di bawah seliaan IADA Seberang Perak dengan kerjasama Syarikat Peneraju Padiberas Nasional Berhad (BERNAS) dan FGVIF Holdings Sdn. Bhd. pada Musim 2 Tahun 2021. Dengan keluasan kawasan keseluruhan sebanyak 755 hektar dan melibatkan 178 orang peserta dan satu (1) agensi iaitu FELCRA, purata hasil padi yang dicatatkan adalah sekitar 5.17 tan metrik per hektar berbanding 4 tan metrik per hektar pada musim sebelumnya.

Sebagai salah satu usaha untuk memperluas program ini, KPKM telah memperkenalkan satu model baharu di bawah Program SMART SBB yang dikenali sebagai "Program SMART SBB Ala Sekinchan". Melalui adaptasi model baharu ini, penggunaan teknologi penanaman padi di Sekinchan, Selangor bakal diperluaskan ke seluruh negara. Ia dijangka mampu melonjakkan peningkatan hasil padi ke tahap yang

lebih baik dalam mengurangkan kebergantungan kepada import beras seterusnya dapat membantu meningkatkan pengeluaran beras tempatan. Pada masa ini, projek tersebut telah dilaksanakan secara rintis di Kampung Lat 1000, Perlis; Jertih, Terengganu; dan Kampung Tok Mengkula, Kedah.

Dari segi pencapaian, projek ini terbukti berjaya meningkatkan hasil pengeluaran padi daripada 7 tan metrik per hektar kepada 10.45 tan metrik per hektar di Kg. Lat 1000, Perlis di bawah seliaan Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA). Manakala di di Kampung Gerai, Terengganu dibawah seliaan IADA KETARA peningkatan hasil sebanyak 7.0 tan metrik per hektar berbanding 4.1 tan metrik per hektar pada musim sebelumnya.

Kerajaan akan terus memperkenalkan dan memperluas pelaksanaan program ini diseluruh negara bagi meningkatkan hasil padi negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN LEE CHUAN HOW [IPOH TIMOR]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

Tuan Lee Chuan How [Ipoh Timor] minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan strategi terkini untuk mengurangkan kebergantungan global bagi REE.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Seperti sedia maklum, NR-REE merupakan mineral strategik yang diperlukan oleh dunia dalam penghasilan pelbagai produk berteknologi tinggi, termasuk dalam industri tenaga boleh baharu. Sasaran yang ditetapkan oleh pengeluar-pengeluar utama kenderaan untuk peralihan kepada kenderaan elektrik pada tahun 2030 telah meningkatkan permintaan kepada sumber NR-REE yang diperlukan bagi penghasilan super magnet dan motor elektrik.
2. Menyedari trend ini, Malaysia sebagai salah satu negara yang mempunyai sumber NR-REE yang banyak, tidak seharusnya melepaskan peluang untuk mengoptimumkan penggunaan sumber ini bagi memberikan impak yang signifikan kepada kemakmuran ekonomi dan kesejahteraan rakyat. Dalam konteks mineral ini, ia hanya bermanfaat sekiranya diekstrak dan dibangunkan untuk menjadi input bahan kepada industri lain.
3. Pada masa ini, Kementerian telah mengambil inisiatif untuk merangka model perniagaan atau *business model* bagi pembangunan industri NR-REE dalam keseluruhan rantaian nilai dari peringkat hulu, pertengahan dan hiliran, berteraskan kepada prinsip kemampanan dan kebertanggungjawaban.
4. Namun begitu, Kementerian melalui JMG juga sedang berusaha untuk meneroka sumber-sumber lain yang berpotensi untuk dibangunkan sebagai sumber alternatif dan baharu. Dalam hal ini, Kementerian

NO. SOALAN: 25

menyedari beberapa strategi dan inisiatif perlu digerakkan bagi mempelbagaikan penawaran sumber mineral seperti berikut:

- i. penekanan terhadap konsep ekonomi kitaran atau *circular economy* seperti proses kitar semula komponen mineral dari bahan-bahan elektronik terpakai dan penggunaan bahan sisa perlombongan bagi menghasilkan produk baharu yang boleh dikomersialkan. Ia secara tidak langsung akan mengurangkan kebergantungan kepada sumber nadir bumi;
- ii. mempergiatkan kerja-kerja penyelidikan dalam membangunkan teknologi berasaskan mineral baharu bagi mengurangkan kebergantungan kepada mineral-mineral sedia ada. JMG melalui Pusat Penyelidikan Mineral (PPM) bertanggungjawab untuk menerajui penyelidikan dan pembangunan mineral dalam membangunkan teknologi bagi mineral tempatan sedia ada dengan kerjasama institut-institut pengajian tinggi (IPT) tempatan seperti Universiti Sains Malaysia (USM), Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA) dan Universiti Teknologi Petronas (UTP);
- iii. penyertaan JMG dalam platform bidang kerjasama dan forum diperingkat serantau dan antarabangsa, antaranya seperti *ASEAN Senior Officials Meeting In Minerals (ASOMM)*, *Coordinating Committee for Geoscience Programmes (CCOP)* dan *United Nation Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP)* bagi mengikuti perkembangan pembangunan dan teknologi terkini berkaitan industri mineral; dan

- iv. penerokaan sumber alternatif seperti daripada *Ocean Thermal Energy Conversion* (OTEC) iaitu penjanaan tenaga boleh baharu daripada lautan yang memberikan hasil sampingan hidrogen dan lithium.
5. Kementerian percaya melalui kolaborasi dengan pelbagai pihak dan perkembangan teknologi semasa, negara akan menemui sumber-sumber baharu yang boleh diteroka di masa akan datang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATUK JONATHAN YASIN [RANAU]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK JONATHAN YASIN [RANAU] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan Kementerian sanggup untuk membantu dari segi dana kepada pihak Koperasi Pembangunan Desa (KPD) Sabah untuk membangunkan kawasan KPD di Skim Penanaman Padi Terusan Sapi di Telupid seluas 1,600 hektar bagi tujuan untuk meningkatkan pengeluaran beras tempatan Sabah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) sentiasa menyokong usaha Kerajaan Negeri mahupun swasta dalam pembangunan industri padi di Wilayah Sabah. Saban tahun Kerajaan telah memperuntukkan subsidi kepada pesawah berupa input dan output. Pada tahun 2022, Kerajaan telah memperuntukkan sebanyak RM1.53 bilion bagi membiayai program subsidi/insentif input dan output pertanian untuk industri padi dan beras. Peruntukan ini melonjak sebanyak 5.88 peratus kepada RM1.85 bilion pada tahun 2023. Pemberian bantuan input pertanian yang diberikan oleh Kerajaan kepada pesawah ini meliputi 60 peratus daripada jumlah kos pengeluaran tanaman padi yang meliputi pemberian insentif benih padi sah, baja, racun makhluk perosak, pengapuran dan pembajakan. Ini adalah juga termasuk kenaikan bagi Skim Subsidi Harga Padi (SSHP) daripada RM360 kepada RM500 yang diumumkan pada Ogos 2023.

Pada Oktober 2023, KPKM telah menerima satu cadangan daripada Kementerian Pertanian, Perikanan dan Industri Makanan (MAFFI) Negeri Sabah melalui Jabatan Pertanian Sabah berhubung kerja-kerja naik taraf infrastruktur pengairan di Skim Trusan Sapi bagi mendokong hasrat Kerajaan dalam usaha meningkatkan pengeluaran dan juga pendapatan pesawah di Sabah. Kerajaan menyokong penuh berhubung pelaksanaan projek ini, namun yang demikian penelitian dari pelbagai aspek meliputi kos naik taraf infrastruktur, haruslah diambil termasuklah kesesuaian dan keupayaan guna tanah (*detailed soil survey*), sumber air, pemilikan tanah sawit yang sedang diusahakan di kawasan tersebut, serta keupayaan pengeluaran dan akses kepada pembekalan benih padi sah perlu diambil kira bagi memastikan hasil padi adalah berkualiti.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI PANGLIMA BUNG MOKTAR
BIN RADIN [KINABATANGAN]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK SERI PANGLIMA BUNG MOKTAR BIN RADIN [KINABATANGAN] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah cadangan Kementerian di dalam menyelesaikan isu- isu infrastruktur di Sabah terutamanya berkenaan Projek Bekalan Air Luar Bandar (BALB), Bekalan Elektrik Luar Bandar (BELB) dan baik pulih rumah daif terutamanya di kawasan Parlimen yang luas seperti Parlimen Kinabatangan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Program Bekalan Air Luar Bandar (BALB) di bawah Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) adalah bertujuan untuk membantu mempercepat liputan dan merapatkan jurang bekalan air bersih dan terawat di kawasan luar bandar melalui penyambungan paip retikulasi dari paip utama ke rumah-rumah atau akaun baharu di kawasan luar bandar yang masih belum mendapat bekalan air bersih dan terawat.

Kementerian sentiasa bekerjasama dengan Kerajaan Negeri Sabah khususnya Pihak Berkuasa Air Negeri (PBAN) dalam menyediakan infrastruktur bekalan air di Sabah. Bagi kawasan yang belum mendapat liputan bekalan air bersih dan terawat terutamanya di sekitar Parlimen Kinabatangan, PBAN hendaklah mengemukakan permohonan kepada

Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Sabah untuk dimasukkan sebagai senarai keutamaan negeri agar permohonan ini boleh diangkat kepada Kementerian Ekonomi mengikut *Rolling Plan* untuk kelulusan projek dan peruntukan, seterusnya dilaksanakan oleh pihak Kementerian.

Setelah sesebuah projek BALB siap dilaksanakan oleh Kementerian, Kementerian akan menyerahkan aset tersebut kepada Kerajaan Negeri melalui PBAN untuk tujuan pengoperasian dan penyelenggaraan serta kutipan tarif bekalan air. Sebarang isu pengoperasian sistem bekalan air tersebut adalah di bawah tanggungjawab PBAN.

Bagi tahun 2023, sebanyak 65 projek sambungan dan empat (4) projek baharu telah diluluskan dengan peruntukan berjumlah RM136.58 juta.

Daripada jumlah tersebut, sebanyak lima (5) projek sambungan dan satu (1) projek baharu telah diluluskan di Parlimen Kinabatangan di bawah Kementerian dengan peruntukan sebanyak RM8.44 juta pada tahun 2023.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, Kementerian sentiasa komited dalam menyediakan bekalan air terawat dan kemudahan elektrik melalui pelbagai kaedah bagi membolehkan setiap penduduk mendapat bekalan air terawat dan elektrik selama 24 jam sehari.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, sepanjang pelaksanaan program Bekalan Elektrik Luar Bandar. (BELB) terdapat sembilan (9) projek telah dilaksanakan yang melibatkan 2,513 buah rumah. Daripada sembilan (9) projek tersebut hanya satu (1) projek yang masih dalam pelaksanaan [pelanjutan masa kedua (EOT 2) hingga 5 November 2023].

Selain itu, Kementerian juga telah diluluskan pelaksanaan Projek Bekalan Elektrik Luar Bandar (BELB) Sambungan Talian Grid Zon 4 (Sandakan, Kinabatangan, Tongod Dan Labuk Sagut) Negeri Sabah Tahun 2023 di bawah *Rolling Plan* Ke-3 (RP3) Tahun 2023. Status semasa projek ini adalah dalam peringkat pra pelaksanaan oleh agensi pelaksana iaitu JKR Sabah.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, Program Perumahan Rakyat Termiskin (PPRT) yang merangkumi bantuan baik pulih dan bina baharu masih lagi diteruskan bagi memastikan golongan sasar miskin dan miskin tegar dapat mendiami kediaman yang selamat dan selesa. Jumlah yang diperuntukkan bagi PPRT untuk seluruh negara pada tahun 2024 adalah sebanyak RM460.2 juta. Daripada jumlah tersebut, sebanyak RM130 juta dikhususkan untuk Wilayah Sabah dan diunjurkan sejumlah 850 unit Bina Baharu dan 2,900 unit Baik Pulih dapat disediakan di bawah program bantuan ini. Jumlah ini mencatatkan sebanyak 28.25 peratus daripada keseluruhan peruntukan program ini di seluruh negara.

Kementerian akan berusaha untuk memastikan peruntukan yang diluluskan ini dapat diagihkan ke semua Parlimen supaya manfaat bantuan dapat dinikmati oleh penerima di seluruh Wilayah Sabah. Kaedah pengagihan mengikut parlimen atau daerah adalah tertakluk kepada bilangan insiden kemiskinan, jumlah permohonan yang diterima dan keutamaan mengikut keperluan di daerah-daerah termiskin. Namun begitu, bilangan projek yang dapat dilaksanakan tertakluk kepada siling peruntukan yang diluluskan oleh Kerajaan di bawah program ini.

Bagi Parlimen Kinabatangan, sepanjang tempoh 5 tahun mulai 2019 hingga 2023, sebanyak RM30.10 juta telah diperuntukkan merangkumi 196 projek bina baharu dan 996 projek baik pulih rumah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DATO' ANYI NGAU (BARAM)

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' ANYI NGAU [BARAM] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan nyatakan jajaran jalan persempadanan (Border Road) di Sabah dan Sarawak dengan Indonesia dan senaraikan kawasan-kawasan di Sarawak yang akan terkesan dalam rangkaian persempadanan tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya kini sedang menjalankan Kajian Pelan Pembangunan Rangkaian Jalan Raya 2040 atau *Highway Network Development Plan 2040* (HNDP 2040) bagi menggantikan HNDP Fasa 2 (Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan). HNDP 2040 nanti akan menjadi dokumen berperingkat gunasama di antara Kerajaan Persekutuan, Wilayah Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan dalam mengenalpasti keperluan pembangunan jaringan jalan raya sama ada jalan baharu, naiktaraf jalan dan **jalan-jalan persempadanan** bagi ketiga-tiga wilayah yang melibatkan jalan persekutuan dan jalan utama negeri.

Kajian HNDP 2040 merangkumi pelbagai aspek kajian seperti isipadu trafik, guna tanah, ekonomi, alam sekitar dan sosio-ekonomi bagi mewujudkan rangkaian jalan raya yang lebih efisien melibatkan wilayah-wilayah yang berkaitan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan pusat telah meluluskan dua (2) projek di sempadan Sabah dan Sarawak dalam RP3, RMKe-12 iaitu:

1. Kerja Awalan Menaiktaraf FR21 Jalan Serian-Tebedu-Indonesian Border.
2. Cadangan Projek Pembinaan Jalan Dari Kalabakan Ke Sempadan Malaysia-Indonesia (Simanggaris) (Kerja Awalan & Rekabentuk)

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN SYED SADDIQ BIN SYED ABDUL
RAHMAN [MUAR]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN SYED SADDIQ BIN SYED ABDUL RAHMAN [MUAR] minta
MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN
menyatakan apakah strategi-strategi yang diambil oleh Kementerian
untuk merealisasikan Dasar Keterjaminan Makanan 2021-2025 dan
Dasar Agro-Makanan Negara 2021 - 2030.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan melalui Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) telah merangka Pelan Tindakan Dasar Sekuriti Makanan Negara (Pelan Tindakan DSMN) 2021-2025 bagi meningkatkan daya tahan sistem makanan agar kekal stabil dan mampan. Antara **strategi** yang diambil oleh pihak kementerian dalam merealisasikan Pelan Tindakan DSMN 2021-2025 adalah seperti berikut:

- (i) **Peluasan penggunaan teknologi** dengan meningkatkan adaptasi teknologi dalam sistem rantai makanan menerusi perluasan pembangunan teknologi berasaskan mitigasi iklim dan mengurangkan pembaziran dalam sistem makanan;
- (ii) **Pemeriksaan penyelidikan dan pembangunan** dengan membangunkan benih dan baka berimpak tinggi serta mengenalpasti makanan alternatif yang berpotensi;
- (iii) **Pemeriksaan data keterjaminan makanan** dengan melaksanakan kajian dan menyediakan indikator pengukuran berteraskan keterjaminan makanan serta membangunkan Sistem *Big Data Analytics* keterjaminan makanan;
- (iv) **Peluasan Kolaborasi Strategik** menerusi kerjasama strategik antarabangsa dalam bidang keterjaminan makanan, memudahcara penglibatan sektor swasta dalam sistem makanan dan memperkenalkan insentif berteraskan keterjaminan makanan; dan
- (v) **Pengukuhan Tadbir Urus Jabatan dan Agensi** dengan memperkukuh pemantauan berkaitan keterjaminan makanan, memperkasa infrastruktur dalam sistem makanan, memantapkan advokasi berkaitan keterjaminan makanan dan memperkukuh akta dan peraturan bagi menjamin kemampanan sumber dan bekalan makanan.

Selain itu, antara **strategi** yang dilaksanakan dalam meningkatkan produktiviti pengeluaran makanan sebagaimana digariskan dalam **Dasar Agromakanan Negara 2021-2030 (DAN 2.0)** adalah seperti berikut:

- (i) **Pemantapan ekosistem yang kondusif untuk R&D&C&I** sebagai pemangkin pemodenan sektor agromakanan dengan meningkatkan sumber fiskal dan bukan fiskal untuk pembangunan industri;
- (ii) **Peningkatan penerima gunaan teknologi dan automasi** dalam sektor agromakanan;
- (iii) **Pembangunan dan pengkomersialan produk bernilai tinggi** melalui kolaborasi yang lebih baik dan kerjasama dengan sektor swasta;
- (iv) **Pengekalan dan penarikan bakat muda** yang celik teknologi untuk menginovasi dan memodenkan industri;
- (v) **Peluasan penerima gunaan amalan pertanian mampan** dengan penggunaan biosumber merentasi rantai nilai pengeluaran makanan; dan
- (vi) **Pengukuhan fasilitasi dan sokongan** berkaitan guna tanah, pembiayaan, digitalisasi dan tadbir urus sektor agromakanan.

Sehubungan itu, pihak kementerian yakin menerusi strategi yang diambil melalui Pelan Tindakan DSMN dan DAN 2.0 berupaya untuk meningkatkan kapasiti pengeluaran makanan domestik sekaligus memastikan keterjaminan makanan negara kekal stabil.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' AZMAN BIN NASRUDIN
[PADANG SERAI]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' AZMAN BIN NASRUDIN [PADANG SERAI] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan perancangan Kementerian atau agensi seperti RISDA dalam meningkatkan pendapatan pekebun kecil getah atau penoreh yang sangat terkesan ketika ini selain bantuan-bantuan sedia ada seperti bantuan musim tengkujuh dan program peningkatan ekonomi dengan memberikan peluang atau latihan untuk menjalankan perniagaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian melalui RISDA sentiasa komited untuk membantu pekebun kecil yang sangat terkesan pada ketika ini. Kerajaan telah meluluskan Bantuan Musim Tengkujuh (BMT) yang akan diberikan kepada pekebun kecil yang layak dengan jumlah RM800 seorang dengan kadar RM200 sebulan pada bulan November dan Disember 2023 serta Januari dan Februari 2024.

RISDA turut menyediakan bantuan-bantuan lain bagi membantu meningkatkan pendapatan pekebun kecil getah melalui program Aktiviti Ekonomi Tambahan (AET). Bantuan diberi dalam bentuk peralatan dan modal permulaan perniagaan. Bimbingan berterusan turut diberi melalui latihan dan kursus bagi memastikan aktiviti ekonomi yang dijalankan terus berdaya maju.

Sejumlah RM29.3 juta telah diperuntukkan bagi tahun 2023 dengan sasaran 2,500 orang usahawan pekebun kecil menerima manfaat. Manakala bagi tahun 2024, sejumlah RM30 juta diperuntukkan bagi melaksanakan Program AET.

Program Pembangunan Keusahawanan turut dilaksanakan dengan menyediakan latihan asas keusahawanan dan lain-lain program pengembangan perniagaan seperti Pensijilan Halal, Groom Big, Pembungkusan dan Pelabelan Produk serta program pemasaran produk.

Bagi tahun 2023, sebanyak RM15.19 juta diperuntukkan dengan sasaran 10,500 orang usahawan pekebun kecil diberi bimbingan. Pada tahun 2024, sejumlah RM20 juta diperuntukkan bagi melaksanakan Program Pembangunan Keusahawanan.

Selain itu, RISDA turut menyediakan bantuan yang dapat memberikan pendapatan kepada pekebun kecil selain hasil getah melalui Program Pembangunan Hasil Baharu. Program dilaksanakan secara individu ataupun berkelompok.

SOALAN NO : 30

Bantuan yang boleh diberikan adalah dengan melaksanakan projek-projek Tanaman Jangka Pendek seperti fertigasi cili, nanas dan lain-lain. Bantuan bagi Tanaman Jangka Panjang juga diberi seperti durian, kelapa matag dan dan lain-lain.

Manakala projek ternakan seperti projek itik penelur, arnab pedaging dan lain-lain juga disediakan bantuan. Projek Akuakultur turut diberikan bantuan seperti projek ikan air tawar dan lain-lain.

Pada tahun 2023, Program Pembangunan Hasil Baharu telah diperuntukkan sejumlah RM28.3 juta dengan seramai 1,000 pekebun kecil disasarkan menerima manfaat. Seluas hampir 700 hektar tanah-tanah terbiar milik pekebun kecil disasarkan untuk dibangunkan. Pada tahun 2024, sejumlah RM40 juta diperuntukkan bagi melaksanakan Program Pembangunan Hasil Baharu.

Selain itu, RISDA menggalakkan pekebun kecil supaya mengeluarkan hasil getah dalam bentuk lateks selain getah sekerap. Bantuan yang diberi adalah dengan menyediakan kemudahan depo lateks dan fasiliti atau peralatan bagi memproses susu getah.

Bagi tahun 2023, sebanyak 15 buah depo lateks disediakan dengan mensasarkan sekurang-kurangnya seramai 1,500 pekebun kecil menerima manfaat. Pada tahun 2024, sejumlah RM1.67 juta diperuntukkan sebagai bantuan bagi menggalakkan pengeluaran lateks pekebun kecil.

Selain bantuan-bantuan melalui perlaksanaan projek atau aktiviti yang dapat meningkatkan pendapatan pekebun kecil seperti yang disebutkan, RISDA turut menyediakan bantuan bimbingan serta latihan kepada pekebun kecil dalam Program bimbingan Amalan Pertanian Baik (GAP).

Bimbingan yang diberi adalah dalam bentuk latihan yang mendatangkan *value-added* serta menggalakkan pekebun kecil mengusahakan bidang yang boleh mendatangkan pendapatan sampingan.

SOALAN NO : 30

Di bawah Program Khidmat Latihan Pekebun Kecil, RISDA melaksanakan Pendidikan serta Latihan Teknikal & Vokasional (TVET) kepada pekebun kecil atau ahli isi rumah. Program ini berbentuk latihan berkemahiran tinggi ke arah menyediakan modal insan berkemahiran yang diperlukan industri. Bagi tahun 2023, sejumlah RM2.34 juta diperuntukkan dengan seramai 166 peserta pekebun kecil disasarkan menerima manfaat.

Sebagai tambahan, RISDA telah merancang dan sedang melaksanakan TVET Wanita iaitu Program JELITA atau singkatan kepada *Job Empowerment By Learning And Inclusive Technical Advancement* yang merupakan program TVET khusus untuk wanita. Bagi tahun 2023, sejumlah RM15 juta diperuntukkan dengan seramai 1,000 usahawan wanita luar bandar disasarkan menerima manfaat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI DR. HAJI DZULKEFLY BIN AHMAD
[KUALA SELANGOR]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

Datuk Seri Dr. Haji Dzulkefly bin Ahmad [Kuala Selangor] minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan kesediaan membentang satu 'Peta Teknologi Nasional Tenaga Boleh Baharu' (RE) atau 'National RE Technology Map' yang memperincikan teknologi RE strategik yang perlu diberi tumpuan dalam R&D, untuk menghasilkan nilai ekonomi baru serta menjadikan Malaysia penjana RE (dan bukan sekadar pengguna teknologi) lantas menjadi hub RE global dalam jangka panjang sekaligus menyokong NETR atau 'Pelan Hala-Tuju Peralihan Tenaga Nasional'.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan menyambut baik cadangan untuk menyediakan mengambil maklum mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat berhubung penyediaan "Peta Teknologi Nasional Tenaga Boleh Baharu' (RE) atau 'National RE Technology Map' yang memperincikan teknologi RE strategik yang perlu diberi tumpuan dalam penyelidikan dan pembangunan (R&D), untuk menghasilkan nilai ekonomi baru serta menjadikan Malaysia sebagai peneraju penjana TBB di peringkat serantau.

Kementerian Sumber Asli, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim sebagai pengguna teknologi (*technology user*) akan bekerjasama dengan Kementerian yang bertanggungjawab dalam menyediakan dana penyelidikan seperti Kementerian Ekonomi serta Kementerian yang menerajui pembangunan teknologi iaitu Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi serta Kementerian Pengajian Tinggi dalam usaha menerokai potensi dan manfaat penyediaan peta teknologi ini bagi membolehkan Malaysia menjadi hab TBB dalam jangka panjang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' HAJAH SITI ZAILAH BINTI MOHD
YUSOFF [RANTAU PANJANG]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

Dato' Hajah Siti Zailah binti Mohd Yusoff [Rantau Panjang] minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan tindakan segera Kerajaan dalam menghadapi Monsun Timur Laut yang mengakibatkan banjir yang akan berlaku di negeri Pantai Timur sebagai langkah untuk mengatasi KESBAN yang masih belum siap sepenuhnya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian melalui Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) telah mengambil beberapa tindakan kesiapsiagaan bagi menghadapi Monsun Timur Laut di Pantai Timur seperti berikut:
 - i. Pelaksanaan pelan tindakan kepada kerja-kerja penyelesaian berimpak tinggi berkos rendah seperti penyelenggaraan sistem saliran, mendalamkan sungai dan meninggikan benteng sungai melalui peruntukan Kerja-Kerja Pemuliharaan Sungai Untuk Mengurangkan Risiko Banjir (RMKe-12) berjumlah RM24 juta bagi negeri Kelantan;
 - ii. Penyaluran peruntukan kerja-kerja kecemasan luar jangka bagi tahun 2023 kepada Negeri Kelantan berjumlah RM10 juta, Negeri Terengganu berjumlah RM7 juta dan Negeri Pahang berjumlah RM7 juta;
 - iii. Pelaksanaan Program Ramalan dan Amaran Banjir Negara, (PRAB). PRAB Fasa 1 melibatkan tiga (3) lembangan sungai iaitu Lembangan Sungai Kelantan, Lembangan Sungai Terengganu dan Lembangan Sungai Pahang telah bermula pada tahun 2015 dan telah mula beroperasi pada tahun 2017. Manakala PRAB Fasa 2C telah dimulakan pada tahun 2019 melibatkan 11 lembangan sungai di negeri di Pantai Timur termasuk sungai Golok di Kelantan. Model Ramalan Banjir PRAB Fasa 2C telah beroperasi pada tahun 2022 untuk membolehkan amaran awal banjir diberikan

NO. SOALAN: 32

kepada penduduk di Negeri Pantai Timur semasa musim Monsun Timur Laut; dan

- iv. Menambah baik aset-aset pemantauan dan amaran awal persediaan banjir di kawasan Pantai Timur. Antara aset yang disediakan di pantai timur adalah 274 pam bergerak pelbagai kapasiti, 33 kenderaan, 13 buah bot, dan 379 stesen telemetri.
2. Selain itu, bagi mengurangkan impak banjir termenung pihak JPS juga telah melaksanakan kerja-kerja segera bagi pembinaan alur limpah di Sungai Lemal Lanchang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN EDWIN ANAK BANTA [SELANGAU]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN EDWIN ANAK BANTA [SELANGAU] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah perancangan dalam menggalakkan rakyat berminat ke industri pertanian bagi menjamin keperluan makanan dalam negara.

JAWAPAN

Yang Di-Pertua,

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) sentiasa berusaha menggalakkan rakyat untuk menceburi aktiviti pertanian bagi menjamin keterjaminan makanan dalam negara. Salah satu prinsip utama di dalam Dasar Agromakanan Negara 2021-2030 adalah untuk menjadikan sektor agromakanan lebih kompetitif dan inovatif bagi memacu pertumbuhan ekonomi, sosial dan inklusiviti dengan menggalakkan penglibatan semua golongan.

Pendekatan Kementerian dalam meningkatkan minat rakyat menceburi sektor pertanian dan agromakanan adalah dengan menggalakkan penyertaan baharu dan mengekalkan pengusaha sedia ada. Antara usaha yang telah dilaksanakan melalui inisiatif dan program khusus adalah seperti berikut:

- (i) **memberi kesedaran potensi sektor pertanian dan agromakan** dalam menjana sumber pendapatan dan **menyediakan latihan kemahiran** bagi melahirkan tenaga kerja mahir melalui program latihan seperti berikut:
- a) Program Latihan Kemahiran Pertanian Kebangsaan (PLKPK) khusus kepada golongan belia yang menawarkan sijil kemahiran vokasional (SKV) sehingga peringkat diploma; dan
 - b) Kursus-kursus jangka pendek seperti Kursus *Upskilling* dan *Reskilling* yang menawarkan latihan asas dan pendedahan terhadap teknologi pertanian terkini kepada individu yang berminat.
- (ii) **menawarkan kemudahan pembiayaan, geran dan insentif cukai** untuk membantu usahawan meningkatkan pengeluaran, membuka ruang pasaran dan menggalakkan aktiviti pemodenan, antaranya seperti berikut:
- a) Program Agropreneur Muda;
 - b) Dana pembiayaan di bawah Agrobank seperti Dana Pembiayaan Agromakanan dan Program Modenisasi Rantai Nilai Agromakanan (PMRNA);
 - c) Program Geran Pemadanan *High Impact Product* (HIP) dan *Change Upgrade Product* (CUP); dan
 - d) Pengecualian atau potongan cukai pendapatan bagi aktiviti pengeluaran bahan makanan di bawah Akta Cukai Pendapatan 1967.
- (iii) **menyediakan pelbagai insentif dan subsidi** untuk meningkatkan pendapatan dan produktiviti pertanian seperti:
- a) Insentif penanaman padi seperti Skim Baja Padi Persekutuan (SBPKP), Insentif Benih Padi Sah (IBPS), Skim Insentif

Pengeluaran Padi (SIPP), Skim Baja dan Racun Padi Bukit (SBRPB) dan Skim Subsidi Harga Padi (SSHP);

- b) Insentif kepada nelayan meliputi Elaun Sara Hidup, Skim Subsidi Diesel dan Petrol serta Insentif Hasil Tangkapan Ikan;
 - c) Insentif sektor ternakan seperti Skim Rezeki Ternakan Ruminan dan Unggas, Program Peningkatan Ruminan dan Program Pembangunan Industri Tenusu Negara;
 - d) Insentif Perjanjian Jual Beli (*Forward Agreement*) melalui Program Khidmat Pemasaran Ladang Kontrak; dan
 - e) Insentif menggalakkan aktiviti pertanian komuniti melalui Program Pembangunan Pertanian Komuniti (kebuniti).
- (iv) **menyediakan bantuan kebajikan** untuk menangani isu kehilangan modal dan pendapatan akibat bencana seperti banjir, kemarau, ribut serta serangan penyakit dan makhluk perosak, antaranya seperti berikut:
- a) Peruntukan Pembangunan Semula Projek Agromakanan (PPSPA) serta Tabung Bencana Tanaman Padi (TBTP);
 - b) Skim Takaful Tanaman Padi; dan
 - c) Skim Perlindungan Keselamatan Nelayan di bawah Skim Keselamatan Sosial Pekerjaan Sendiri (SKSPS).

Usaha di atas akan terus diberi tumpuan oleh Kerajaan dalam menggalakkan penglibatan rakyat untuk menceburi dan kekal dalam sektor pertanian seterusnya dapat membantu meningkatkan keterjaminan makanan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN MOHAMAD SHAFIZAN HAJI KEPLI
[BATANG LUPAR]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN MOHAMAD SHAFIZAN HAJI KEPLI [BATANG LUPAR] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah terdapat rancangan daripada pihak Kementerian bagi menaik taraf atau membina baru kelas tabika KEMAS terutamanya yang beroperasi di bangunan-bangunan daif dan menumpang bangunan lain seperti surau, masjid, balai raya dan sebagainya terutamanya di Sarawak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sehingga September 2023, Sarawak mempunyai sebanyak **1,381** buah TABIKA di seluruh negeri. Daripada jumlah tersebut, Parlimen Batang Lupar mempunyai sebanyak **47 buah** TABIKA yang sedang beroperasi. Selain dari itu, sebanyak **112 buah** TABIKA adalah dalam kategori bangunan daif yang menumpang di surau, masjid, balairaya dan sebagainya di seluruh Sarawak.

Pada tahun 2023 KEMAS Negeri Sarawak telah mendapat sebanyak **17 buah TABIKA mendapat baikpulih** dengan kos berjumlah **RM 519,214,05 (OS28000)** dan **sebanyak 5 buah TABIKA** mendapat naik taraf dengan melibatkan peruntukan sebanyak **RM720,500.00 (P2200500)** Walaubagaimanapun, projek baikpulih tahun ini bagaimanapun tidak melibatkan TABIKA di Parlimen Batang Lupar.

Selain itu, sebanyak tiga belas (13) buah projek bina baru TABIKA KEMAS telah diluluskan di Sarawak pada tahun ini.

Kementerian melalui KEMAS mensasarkan sebanyak **dua puluh (20) buah** projek baikpulih dan naiktaraf TABIKA serta **lima (5)** buah projek bina baru TABIKA bagi Sarawak setiap tahun. Walaubagaimanapun, pelaksanaan sasaran ini adalah tertakluk kepada peruntukan yang diterima dan beberapa kriteria yang ditetapkan seperti kesediaan tapak tanah dan hakmilik bangunan.

Bagi memastikan TABIKA KEMAS ini sentiasa dapat diselenggara dan dapat beroperasi dengan selamat dan kondusif, Kementerian melalui KEMAS juga sentiasa memantau keadaan fizikal bangunan TABIKA melalui Pemantauan Pengurusan yang dilaksanakan sepanjang tahun.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : TUAN M. KULASEGARAN [IPOH BARAT]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN M. KULASEGARAN [IPOH BARAT] minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan konvensyen ILO yang akan diperbetulkan dan undang-undang buruh tempatan yang akan dipinda untuk menjamin persekitaran kerja yang selamat dan selesa dan menambah baik keadaan buruh seperti yang dinyatakan dalam model ekonomi Madani.

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua

1. Kerajaan Malaysia selaku negara anggota kepada Pertubuhan Buruh Antarabangsa sejak tahun 1957 telah meratifikasi **23 instrumen buruh antarabangsa** yang merangkumi **6 konvensyen asas, 14 konvesyen teknikal, 2 konvensyen tadbir urus dan 1 protokol**. Namun begitu, terdapat **Konvensyen Utama ILO** yang masih **belum diratifikasi** oleh Kerajaan antaranya ialah **Konvensyen No. 87** mengenai dengan izin ***Freedom of Association and Protection of the Right to Organise***.
2. Walaupun Konvensyen ILO No. 87 masih belum diratifikasi, **Kerajaan telah melaksanakan penambahbaikan ke atas semua undang-undang berkaitan perburuhan agar ia selari dengan standard perburuhan antarabangsa**.
3. Untuk makluman Dewan Yang Mulia, Kerajaan telah menandatangani Perjanjian Komprehensif dan Progresif bagi Perkongsian Trans-Pasifik (CPTPP) yang memperuntukkan supaya setiap negara anggota menerima pakai dan menambah baik undang-undang, peraturan-peraturan dan amalan masing-masing berhubung dengan hak-hak yang terkandung dalam Deklarasi ILO 1998 dengan izin *ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work*. **Kerajaan telah pun meratifikasi perjanjian CPTPP pada 30 September 2022** dan telah perjanjian ini mula **berkuat kuasa pada 29 November 2022**.
4. Setakat hari ini, kebanyakan **akta berkaitan perburuhan telah dipinda selaras dengan obligasi di bawah CPTPP** iaitu **Akta Kerja 1955, Akta Perhubungan Perusahaan 1967, Akta Agensi Pekerjaan Swasta 1981, Akta Standard Minimum Perumahan, Penginapan dan Kemudahan Pekerja 1990 dan Akta Kanak-Kanak dan Orang Muda (Pekerjaan) 1966** dan yang terbaru ***Rang Undang-Undang Kesatuan Sekerja (Pindaan) 2023*** telah **diluluskan oleh Dewan Rakyat pada 10**

Oktober 2023 dan akan dibentang di Dewan Negara pada 27 November 2023.

5. Selain itu, terdapat **dua (2) lagi akta yang sedang dalam proses pindaan iaitu Ordinan Buruh (Sabah Bab 67) dan Ordinan Buruh (Sarawak Bab 76).** Dalam masa yang sama Kerajaan **sedang meneliti** kesediaan dasar dan undang-undang perburuhan tempatan berkaitan **Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (Pindaan) 2022 [Akta A1648]** sebagai persediaan Kerajaan untuk meratifikasi konvensyen asas iaitu dengan izin ***Occupational Safety and Health Convention, 1981*** (No. 155).

6. Kerajaan akan mengadakan beberapa sesi libat urus dengan pemegang taruh dalam memastikan Akta A1648 adalah selari dan mematuhi Konvensyen No. 155.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN JAMALUDIN BIN YAHYA (PASIR
SALAK)**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN JAMALUDIN BIN YAHYA [PASIR SALAK] minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan mengapa jalan FT 109 dari Kampung Gajah ke Teluk Intan sejauh 27 kilometer tidak dibaiki sebaiknya, sebaliknya hanya ditampal setiap kali rosak sehingga berlaku kemalangan terutamanya di selekoh Kampung Teluk Memali.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, **Jalan Persekutuan yang terlibat adalah laluan FT109, Jalan Bota Kanan – Kampung Gajah – Teluk Intan sepanjang 53.12 km dan FT058 Jalan Bidor – Teluk Intan di sepanjang 49.03 km yang disenggara oleh syarikat konsesi penyenggaraan Jalan Persekutuan.**

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada **tahun 2021 hingga 2023** Kementerian ini telah memperuntukkan sebanyak RM10.147 juta bagi Laluan Persekutuan FT109 dan sebanyak RM7.3 juta bagi Laluan Persekutuan FT058 di bawah program penyenggaraan rutin, penyenggaraan berkala pavemen, berkala bukan pavemen dan penyenggaraan jambatan yang dilaksanakan oleh syarikat konsesi melalui Arahan Kerja (AK) di laluan-laluan yang dimaklumkan di atas. Kerja-kerja penyenggaraan tersebut melibatkan 15 bilangan kerja berkala pavemen dan 7 bilangan kerja bukan pavemen dan semua kerja telah disiapkan sepenuhnya.

Bagi perancangan kerja – kerja pembaikan kerosakan seperti mana aduan Ahli Yang Berhormat iaitu melibatkan jalan Persekutuan FT109 dari Kampung Gajah ke Teluk Intan sejauh 27 kilometer, Kementerian ini telah mengenal pasti dan merancang 12 bilangan kerja berkala pavemen yang bernilai RM12.41 juta dan 13 bilangan kerja berkala bukan pavemen yang bernilai RM6.676 juta bagi laluan FT109. Namun begitu, kelulusan kerja ini adalah tertakluk kepada peruntukan yang diluluskan oleh Kementerian Kewangan serta senarai keutamaan kerja yang disediakan oleh Jabatan Kerja Raya berdasarkan penilaian tahap kritikal kerosakan jalan bagi keseluruhan jaringan Jalan Persekutuan di bawah seliaan Kementerian ini.

Sehingga September 2023, Kementerian ini telah meluluskan peruntukan sebanyak RM700,000.00 di bawah program penyenggaraan berkala pavemen dan RM386,000.00 di bawah program berkala bukan pavemen yang dilaksanakan oleh syarikat konsesi melalui Arahan Kerja (AK) di laluan FT109. Kerja-kerja penyenggaraan tersebut melibatkan 1 bilangan kerja berkala pavemen dan 3 bilangan kerja bukan pavemen dan semua kerja dijangka dapat disiapkan pada pertengahan Oktober 2023.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya melalui Jabatan Kerja Raya sentiasa komited dalam memastikan jalan sentiasa dalam keadaan yang selamat dan selesa dengan menjalankan kerja-kerja penyenggaraan rutin sepanjang tahun.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN MOHD AZIZI BIN ABU NAIM [GUA
MUSANG]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

Tuan Mohd Azizi bin Abu Naim [Gua Musang] minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan apakah Kerajaan tidak bercadang untuk menaik taraf Pejabat Perhilitan Gua Musang termasuk menambah bilangan anggota dan kelengkapan lengkap memandangkan ancaman hidupan liar di Gua Musang menunjukkan peningkatan yang semakin ketara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Pejabat Jabatan Perlindungan Hidupan Liar dan Taman Negara (PERHILITAN) Daerah Gua Musang terdiri daripada 10 perjawatan yang diketuai oleh seorang Ketua PERHILITAN Daerah. Jabatan PERHILITAN sentiasa meneliti dari semasa ke semasa keperluan untuk menaik taraf Pejabat PERHILITAN Gua Musang, menambah bilangan anggota dan kelengkapan melalui pendekatan mobilisasi kakitangan dan aset untuk meningkatkan keberkesanan dalam menangani konflik hidupan liar di Gua Musang. Pada masa yang sama, Jabatan PERHILITAN melaksanakan pendekatan yang lebih inklusif melalui pendekatan penglibatan komuniti (*whole-of-society approach*).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN ROY ANGAU ANAK GINGKOI
[LUBOK ANTU]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN ROY ANGAU ANAK GINGKOI [LUBOK ANTU] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah perancangan Kementerian untuk menyambungkan bekalan air bersih dan elektrik 24 jam di kawasan hulu sungai sekitar Lubok Antu dan Engkelili seperti di Ulu Skrang, Ulu Lemanak, Ulu Engkari, dan Ulu Batang Ai yang penduduknya tidak mempunyai akses kepada bekalan air dan elektrik sejak bertahun-tahun lamanya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian sentiasa komited dalam menyediakan bekalan elektrik melalui pelbagai kaedah bagi membolehkan setiap penduduk mendapat bekalan elektrik selama 24 jam sehari. Sehingga tahun 2023, liputan bekalan elektrik di negeri Sarawak telah mencapai sebanyak 95.7%.

Mekanisme perancangan pelaksanaan projek Bekalan Elektrik Luar Bandar (BELB) di Negeri Sarawak adalah bergantung kepada senarai keutamaan yang dipohon oleh pihak Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Sarawak.

Walau bagaimanapun, projek-projek pembekalan elektrik di kawasan hulu sungai sekitar Lubok Antu dan Engkelili seperti di Ulu Skrang, Ulu Lemanak, Ulu Engkari, dan Ulu Batang Ai sedang dilaksanakan oleh

pihak Kerajaan Negeri Sarawak melalui projek rakyat. Projek ini sebahagian telah siap pembekalan dan dalam pelaksanaan.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, Kementerian komited dan sentiasa bekerjasama dengan Kerajaan Negeri Sarawak khususnya Pihak Berkuasa Air Negeri (PBAN) dalam menyediakan infrastruktur bekalan air di Sarawak melalui Program Bekalan Air Luar Bandar (BALB) di bawah Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW).

Untuk makluman, sebahagian kawasan di Ulu Skrang akan dibekalkan dengan air terawat melalui Projek Bekalan Air Luar Bandar (BALB) Sistem Retikulasi Tahun 2016 Negeri Sarawak Zon 4 - Sri Aman. Projek ini telah diiklan tender pada September 2023 dan kini dalam proses penilaian tender. Projek ini akan memberi manfaat kepada 82 buah pintu.

Bagi kawasan yang masih belum mendapat liputan bekalan air bersih dan terawat terutamanya di sekitar Parlimen Lubok Antu, Yang Berhormat dipohon mengemukakan permohonan kepada Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Sarawak untuk dimasukkan sebagai senarai keutamaan negeri agar permohonan ini boleh diangkat kepada Kementerian Ekonomi mengikut *Rolling Plan* untuk kelulusan projek dan peruntukan, seterusnya dilaksanakan oleh pihak Kementerian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : TUAN AHMAD FADHLI BIN SHAARI
[PASIR MAS]
TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN AHMAD FADHLI BIN SHAARI [PASIR MAS] minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan sejauh mana komitmen Kementerian dalam memudahkan proses perdagangan dan perniagaan dengan mengurangkan kerenah birokrasi melalui usaha berterusan oleh agensi-agensi Kerajaan seperti MIDA, MATRADE, SME Corp, MPC, MIDF dan sebagainya.

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua,

Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri mengambil maklum akan kepentingan ekosistem perniagaan yang kondusif dalam memudahkan proses perdagangan dan perniagaan seterusnya dapat melonjakkan daya saing ekonomi negara. Tidak dinafikan, walaupun peraturan yang dikuatkuasakan oleh Kerajaan bertujuan baik untuk melindungi keselamatan, kesihatan dan kesejahteraan rakyat, ianya perlulah diimbangi dengan mengambil kira implikasi ke atas urusan menjalankan perniagaan yang boleh menjejaskan daya saing negara sebagai destinasi pelaburan terpilih serta negara dagang yang kompetitif.

Dalam usaha ke arah membina ekosistem yang mesra perniagaan agar setanding dengan amalan terbaik antarabangsa, MITI menerusi agensi-agensinya bekerjasama rapat dengan kementerian-kementerian dan agensi Kerajaan yang berkenaan menerusi '*whole-government-approach*'. Pendekatan rentas kementerian ini amat penting dalam menambah baik pentadbiran dan kecekapan operasi jentera Kerajaan terutamanya yang berhubung dengan kepentingan komuniti perniagaan. Ini juga sejajar dengan salah satu penanda aras kerangka Ekonomi MADANI: Memperkasa Rakyat iaitu Malaysia berada di kedudukan 12 teratas dalam Indeks Daya Saing Global pada tahun 2030.

Menerusi Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) yang merupakan salah satu agensi di MITI, usaha-usaha membangunkan ekosistem yang kondusif kepada komuniti perniagaan telah dan sedang dilaksanakan secara menyeluruh dan berpanjangan. Semua usaha ini dijalinkan menerusi kerjasama erat sektor awam dan swasta. Salah satu inisiatif penting untuk memudahcara aktiviti perniagaan dan pelaburan di Malaysia adalah melalui penubuhan Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan (PEMUDAH). Semenjak ditubuhkan pada tahun 2007, PEMUDAH yang dipengerusikan Ketua Setiausaha Negara bersama pegawai kanan kerajaan dan tokoh terkemuka industri telah berjaya memudahcara pelbagai peraturan bagi menambahbaik persekitaran perniagaan yang mana ia merupakan salah satu faktor

utama dalam menarik pelaburan baharu serta menggalakkan pengembangan pelaburan asing sedia.

Selain itu, langkah-langkah yang dilaksanakan oleh MPC untuk membina ekosistem yang mesra perniagaan adalah berdasarkan dua langkah utama seperti berikut:

- i. Mengurangkan beban peraturan sedia ada yang tidak wajar ke atas peniaga; dan
- ii. Menganalisis impak peraturan bagi pembangunan peraturan baharu atau pindaan peraturan.

Beban peraturan yang tidak wajar wujud apabila peniaga terpaksa berhadapan dengan prosedur yang terlalu banyak, masa pemprosesan yang panjang, maklumat yang tidak telus serta kos pematuhan yang tinggi, yang boleh menghalang kepada potensi lonjakan produktiviti dan daya saing. Bagi memudahkan urusan menjalankan perniagaan, usaha-usaha mengurangkan beban peraturan tidak wajar dilaksanakan oleh MPC dengan kerjasama erat sektor awam dan swasta. Antara usaha yang telah, sedang dan akan dilaksanakan dalam mengurangkan beban peraturan sedia ada adalah seperti berikut:

- (a) Meningkatkan produktiviti pelaburan dengan turut disokong oleh Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) melalui pengukuhan ekosistem peraturan permit pembinaan bagi mempercepatkan pembinaan bangunan industri. Model 'E10' yang berjaya di Kulim, Kedah telah ditanda aras di Kulai, Johor dikenali sebagai Kulai Fast Lane (KFL) yang berjaya menarik pelaburan berjumlah RM30 billion serta pewujudan 20,000 peluang pekerjaan. Terkini, inisiatif KLF telah diperluas kepada semua Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di Negeri Johor, dijenamakan sebagai *Johor Fast Lane*, serta Negeri Melaka melalui Program *Melaka Industrial Booster*;
- (b) Mempercepat proses kelulusan pas ekspatriat bagi mendapatkan kemahiran dan kepakaran tinggi dari luar negara untuk manfaat pembangunan bakat tempatan. Proses kelulusan yang sebelum ini mengambil masa dari 6 ke 12 bulan telah dipercepatkan kepada antara 5 ke 15 hari melalui perkemasan proses melibatkan 25

Agensi Pelulus dan Agensi Kawal Selia melalui sistem bersepadu *Xpats Gateway* sejak 15 Jun 2023. Sehingga 30 Oktober 2023, lebih daripada 5,000 permohonan telah diproses melalui *Xpats Gateway*;

(c) Kerjasama antara Suruhanjaya Tenaga, MPC, pembekal perkhidmatan utiliti dan industri melalui Pasukan Petugas Kualiti Tenaga (*Power Quality – PQ*) telah berjaya menyelesaikan masalah kualiti tenaga yang dihadapi oleh industri semi-konduktor, salah satu industri terpenting kepada eksport negara. Ia telah berjaya merekodkan penjimatan berjumlah RM100 juta;

(d) Kerjasama secara bersepadu dengan agensi-agensi teknikal dalam menyelesaikan isu kelewatan pengeluaran Sijil Perakuan Siap dan Pematuhan daripada enam bulan kepada 28 hari ; dan

(e) Melalui program Reformasi Kerenah Birokrasi yang dilaksanakan di bawah Pasukan Petugas Khas Reformasi Agensi, MPC menerajui usaha semakan semula ke atas peraturan sedia ada melibatkan pelesenan perniagaan termasuk Langkah Bukan Tarif (*Non-Tariff Measure-NTM*) yang dikawal selia oleh 22 Kementerian serta agensi. Program ini bertindak memansuhkan pelesenan yang dikenali tidak mencapai objektif peraturan serta memendekkan masa memproses pelesenan melalui penambahbaikan proses, penggunaan teknologi dan penggunaan prinsip penilaian berasaskan risiko.

Tuan Yang Dipertua,

Kerajaan telah mewujudkan Dasar Negara bagi Amalan Baik Peraturan (NPGRP) di mana semua agensi Kerajaan Persekutuan dikehendaki melaksanakan Analisis Impak Peraturan (*Regulatory Impact Analysis – RIA*) bagi peraturan baharu atau pindaan peraturan yang memberi kesan kepada ekonomi, sosial dan alam sekitar. Analisis Impak Peraturan ini dapat membantu pembuat dasar dan pengawal selia membuat keputusan untuk membangunkan peraturan yang diperlukan sahaja. Sekiranya peraturan baharu diperlukan, ia harus mempunyai objektif yang jelas, mengambil kira penilaian impak kos dan faedah termasuk kos pematuhan yang tidak membebankan, di samping

mengambil kira input dan pandangan daripada semua pihak yang berkepentingan.

Sehingga kini, MPC selaku agensi yang dipertanggungjawab untuk memastikan kualiti peraturan telah menerima sejumlah 1,049 notifikasi peraturan daripada Kementerian dan Agensi yang bercadang untuk melaksanakan peraturan serta sejumlah 229 penilaian impak peraturan telah dilaksanakan sehingga Oktober 2023. Ini mencerminkan komitmen yang sangat positif dari semua Kementerian dan Agensi Kerajaan dalam pematuhan terhadap NPGRP yang telah ditetapkan. Ini seterusnya dapat memastikan Malaysia lebih kompetitif sebagai destinasi pelaburan terpilih dan pintu masuk (*gateway*) ke rantau Asia Tenggara. MITI dan agensi-agensinya dari masa ke semasa akan sentiasa menambah baik tatacara sedia ada untuk memudahkan perniagaan dan memperkasakan pertumbuhan ekonomi negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI MOHD MISBAHUL MUNIR BIN
MASDUKI [PARIT BUNTAR]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

**TUAN HAJI MOHD MISBAHUL MUNIR BIN MASDUKI [PARIT
BUNTAR]** minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN
MAKANAN** menyatakan langkah-langkah Kementerian bagi
memastikan bekalan makanan negara terutama beras tempatan
mencukupi dan dijual dengan harga yang berpatutan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian sedang giat melaksanakan pelbagai langkah intervensi untuk mengatasi isu bekalan beras tempatan. Antara langkah intervensi jangka masa pendek yang dilaksanakan bagi mengatasi masalah kekurangan beras adalah seperti berikut:

- (i) Operasi Beras Putih Tempatan (OP BP), Operasi Jamin (OP JAMIN) iaitu kolaborasi secara strategik dengan KPDN, menguatkuasakan Arahan Had Pembelian Maksimum kepada pembeli sebagaimana dalam Peraturan 10(1)(b) Peraturan-Peraturan Kawalan Padi dan Beras (Pelesenan Pemborong dan Peruncit) 1996 dan pelbagai sesi libat urus untuk mendapatkan input daripada kesemua pihak berkepentingan dalam industri bagi meredakan kebimbangan mengenai kekurangan Beras Putih Tempatan (BPT) dalam pasaran;
- (ii) melancarkan Program Khas Beras Putih Tempatan secara konsensus bersama pengilang beras untuk pengeluaran tambahan 20 peratus stok pengilang padi secara berfasa iaitu :

Fasa 1: Pelaksanaan mulai 8 September 2023 melibatkan 5 syarikat pemborong utama; dan
Fasa 2: Pelaksanaan mulai 15 September 2023 melibatkan 103 syarikat pemborong.
- (iii) mengadakan sesi libat urus KPKM bersama Persatuan Restoran Pengusaha Makanan dan Penjaja Kecil pada 15 September 2023. Sesi ini telah mencapai persetujuan untuk memberi tawaran lesen borong kepada pengusaha makanan yang bernaung di bawah persatuan perniagaan. Melalui lesen borong ini pengusaha makanan dapat menikmati harga belian Beras Putih Import (BPI) pada harga borong iaitu RM160/50kg (harga pintu gudang);

- (iv) melibatkan Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) dan Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP) dalam pengedaran jualan runcit secara langsung melalui platform dan ruang perniagaan yang dimiliki oleh kedua-dua agensi ini yang menyasarkan kawasan luar bandar dan pedalaman; dan
- (v) pada masa yang sama, Kerajaan telah bersetuju untuk melaksanakan 4 langkah intervensi tambahan seperti berikut:
 - a) pemerkasaan edaran BPT melalui FAMA dan LPP bagi meningkatkan pengedaran di kawasan pinggir bandar dan luar bandar termasuk kedai-kedai runcit;
 - b) pemberian subsidi sebanyak RM950 per tan metrik bagi BPI di Sabah, Wilayah Persekutuan Labuan dan Sarawak mulai 5 Oktober 2023. Melalui kaedah ini, harga runcit BPI di kedua-dua negeri akan menjadi pada kadar harga maksima RM31 bagi setiap kampak 10kg;
 - c) memastikan pembekalan perolehan di bawah kontrak Kerajaan akan menggunakan BPI di mana pembekal boleh mendapatkan bekalan pada harga borong RM3,200 per tan metrik (harga pintu gudang) dan ianya tertakluk kepada syarat dan peraturan yang telah ditetapkan; dan
 - d) melancarkan *Task Force* Khas Bersepadu Penguatkuasaan Operasi Beras Putih (OP BPT) yang melibatkan Kawalselia Padi dan Beras (KPB), Polis Diraja Malaysia (PDRM), Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM), Penguatkuasa Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN) dan Jabatan Perkhidmatan Kuarantin Dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS). Operasi secara bersepadu akan diketuai oleh YBTM KPKM dan memberi fokus kepada pemeriksaan dan penguatkuasaan menyeluruh di semua peringkat rantai pembekalan BPT termasuk kilang-kilang besar dan stor-stor pemborong serta peruncit.

Antara langkah intervensi jangka masa sederhana dan panjang bagi meningkatkan pengeluaran beras negara adalah seperti berikut:

(i) Pelaksanaan Program SMART Sawah Berskala Besar (SMART SBB)

Program SMART SBB adalah manifestasi kepada perkara ini di mana kerjasama strategik antara KPKM dan 27 buah Syarikat Peneraju telah menghasilkan beberapa pencapaian menakjubkan meskipun hanya bermula pada tahun 2021. Antaranya ialah rekod proses pemutuan padi serendah 9% berbanding purata industri sebanyak 20% serta lonjakan penghasilan padi sehingga 150% pada musim pertama penuaian;

(ii) Program SMART SBB Model Ala Sekinchan

Program SMART SBB bagi model Ala Sekinchan telah terbukti mampu meningkatkan hasil pengeluaran padi dengan mengaplikasikan amalan pertanian baik daripada kawasan Sekinchan, Selangor. Umum mengetahui bahawa kawasan Sekinchan terkenal dengan penghasilan padi melebihi 10 tan metrik per hektar. Dengan penggunaan jentera terkini seperti jentanam dan penggunaan dron pertanian, projek rintis di Kampung Lat 1000, Perlis telah berjaya mengeluarkan hasil padi sebanyak 10.45 tan metrik per hektar, berbanding hasil sebelumnya sebanyak 7.00 tan metrik per hektar sahaja dan di Kampung Gerai, Jertih peningkatan hasil daripada 4.1 tan metrik per hektar kepada 7 tan metrik per hektar.

(iii) Pemerkasaan Infrastruktur Pengairan Sawah Padi

Kerajaan akan melaksanakan pembangunan projek pengairan dan saluran sebanyak RM3 bilion melalui pembiayaan swasta bagi menjayakan projek penanaman padi lima (5) musim dalam dua (2) tahun berskala besar di kawasan sawah Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA) seluas 231,000 hektar bagi tempoh sekurang-kurangnya tiga (3) tahun; dan

(iv) Kerjasama Penyelidikan

KPKM melalui MARDI turut bekerjasama dengan IPT dan badan penyelidikan bagi penghasilan benih padi berkualiti yang boleh dituai dalam tempoh kurang daripada 75 hari, tahap toleransi tinggi kepada pengairan yang fleksibel dan tahan cuaca ekstrem.

Memandang ke hadapan, Kerajaan akan meluaskan lagi pelaksanaan program SMART SBB terutamanya model Ala Sekinchan ke seluruh negara; menambah keluasan jelapang padi negara terutamanya di Sabah dan Sarawak; meluaskan rangkaian penyelidikan dan pembangunan dengan kerjasama pelbagai pihak seperti Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI), institusi pengajian tinggi dan sebagainya. Setiap dimensi keterjaminan makanan perlu dititikberatkan bagi memastikan setiap rakyat mendapat bekalan makanan yang mencukupi dan selamat pada harga yang berpatutan. Justeru, selaras dengan hasrat membangun Malaysia MADANI, adalah menjadi tanggungjawab semua pihak bagi memastikan tahap keterjaminan makanan negara selaras dengan konsep, *Food Security is a Shared Responsibility*.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : IR. TS. HAJI KHAIRIL NIZAM BIN
KHIRUDIN [JERANTUT]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

IR. TS. HAJI KHAIRIL NIZAM BIN KHIRUDIN [JERANTUT] minta
MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN
menyatakan:

- (a) apakah inisiatif Kementerian agar masalah benih ikan patin yang kebolehtahan hidupnya semakin rendah dapat diselesaikan, terutamanya di Jerantut; dan
- (b) adakah Kementerian akan memberi subsidi untuk makanan ikan para penternak ikan patin.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) melalui Jabatan Perikanan Malaysia (DOF) telah merancang dan sedang melaksanakan inisiatif-inisiatif untuk menangani isu-isu benih ikan patin serta bantuan kepada kumpulan sasar seperti berikut:

- (1) memperkasakan Pelan Pembangunan Baka dan Benih Akuakultur bagi menghasilkan benih dan induk yang daya tahan melalui *Program Nucleus Breeding Centre* (NBC) dan *Broodstock Multiplier Centre* (BMC). Sehingga kini, terdapat

490 buat hatcheri/nurseri benih ikan swasta di seluruh Malaysia yang menyumbang lebih 5 bilion ekor benih setahun. Manakala 6 unit adalah dari Jerantut di mana sumbangan pengeluaran sehingga September 2023 adalah sebanyak 4.6 juta ekor bernilai RM920,320.00;

- (2) melaksanakan kajian-kajian berhubung penternakan ikan patin termasuk kebolehdayaan benih ikan termasuk ikan patin oleh Institut Penyelidikan Perikanan (IPP) Glemi Lemi, Negeri Sembilan. Kajian-kajian yang dilaksanakan adalah:
- i) pembangunan spesies patin asli sebagai sumber baharu;
 - ii) pemantauan kualiti air ternakan secara berterusan serta kesan cuaca seperti hujan dan panas terhadap kualiti air terhadap kadar hidup benih;
 - iii) penambahbaik kaedah pembiakan secara aruhan bagi kegunaan penternak untuk menghasilkan benih ikan patin yang berkualiti. Kaedah ini dapat meningkatkan kadar penetasan telur dari 20% ke 60% berdasarkan kajian yang dilaksanakan oleh Institut Penyelidikan Perikanan (IPP) Glemi Lemi;
 - iv) meningkatkan kadar hidup ikan patin dari peringkat rega ikan patin melalui kaedah dan sistem asuhan. Kadar hidup meningkat dari 30% ke 60% di peringkat rega sehingga 1 inci anak ikan patin melalui kaedah dan sistem asuhan ini; dan
 - v) menerbitkan manual pembenihan patin buah untuk rujukan dan panduan golongan penternak.
- (3) menganjurkan kursus-kursus teknikal untuk penternak-penternak akuakultur bagi memperkenalkan teknologi penternakan terkini dan melatih cara-cara penternakan yang betul supaya kebolehtahan hidup benih semakin meningkat.

Pada 2023, sebanyak 5 kursus termasuk pembenihan ikan patin dianjurkan oleh Jabatan melibatkan seramai 117 peserta di 4 pusat kemudahan Jabatan termasuk Pusat Pengembangan Akuakultur (PPA) Bukit Tinggi, Pahang; dan

- (4) kerjasama antara DOF dengan syarikat swasta dan Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA) melalui ikatan memorandum bagi melaksanakan kajian-kajian berkaitan dengan perikanan termasuk dayatahan benih patin untuk hidup. Sehingga kini, sebanyak 6 Memorandum Persefahaman (MoU), 6 Memorandum Perjanjian (MoA) dan 2 Nota Kerjasama (NK) yang telah ditandatangani serta masih aktif termasuk MoU berkaitan kajian ikan patin.

Kerajaan sedang merasionalisasikan pemberian subsidi untuk subsektor perikanan termasuk akuakultur. Bagi mengurangkan kebergantungan terhadap subsidi termasuk makanan ternakan ikan patin, beberapa langkah telah diambil oleh pihak Kementerian melalui:

- (1) penggantian sumber protein yang diimport seperti tepung usus ayam dan bulu ayam, *black soldier fly* (BSF), *rice bran*, ubi gadong dan sebagainya serta penghasilan mesin *extruder* M-SPEX untuk menghasilkan makanan rumusan. Inovasi mesin membuat makanan ikan M-SPEX boleh mengurangkan kos penghasilan sehingga 46%;
- (2) Program Kebun Komuniti Madani (Kebuniti Madani) Sub Sektor Akuakultur di setiap parlimen di seluruh negara melibatkan peruntukan sejumlah RM5.3 juta. Sejumlah 14 Program Kebun Komuniti Madani (Kebuniti Madani) Sub Sektor Akuakultur diperuntukkan bagi Pahang melibatkan peruntukan sejumlah RM331,800.00 Bagi Parlimen Jerantut, satu komuniti melibatkan 11 orang peserta telah ditawarkan menyertai program ini bagi projek ternakan ikan air tawar dalam tangki dengan bantuan input benih, makan ikan, peralatan akuakultur dan latihan bernilai RM23,700.00;

- (3) pelaksanaan Sistem Penyampaian dan Khidmat Sokongan (SPeKS) Akuakultur dan Biosekuriti yang merangkumi aspek perkhidmatan, sistem, infrastruktur, teknologi, input dan peralatan. Bagi SpeKS Akuakultur, sebanyak RM226,150.00 telah diagihkan kepada 39 orang pengusaha akuakultur di Jerantut, Pahang melalui sistem ini bagi tahun 2023. Manakala SpeKS Biosekuriti, pemberian insentif pensijilan MyGAP Akuakultur pada kadar maksimum RM50,000.00 bagi setiap seorang pengusaha akuakultur bagi mengurangkan bebanan kos. Seramai 31 pengusaha dari Pahang telah menerima bantuan ini dari tahun 2016 hingga 2023 dengan jumlah keseluruhan adalah sebanyak RM497,000.00;
- (4) penganjuran latihan kemahiran dalam penyediaan makanan ternakan termasuk makanan untuk ikan patin di peringkat larva. Pada tahun 2023, Jabatan telah menganjurkan Kursus Teknologi Penghasilan Makanan Hidup Moina Secara Hygenik untuk 16 peserta di Institut Penyelidikan Perikanan (IPP); dan
- (5) kemahiran serta meningkatkan pengetahuan belia melalui kursus kemahiran, program Sijil Perikanan dan program Sijil Kemahiran Malaysia di Akademi Perikanan Malaysia (APM), Chendering Terengganu dan Kolej Perikanan Sultan Nazrin (KPSN), Lumut Perak secara percuma. Dari 2018 hingga 2023, seramai 20 orang belia dari negeri Pahang mengikuti latihan serta pembelajaran di APM dan 4 orang di KPSN.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHOW KON YEOW [BATU KAWAN]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

Tuan Chow Kon Yeow [Batu Kawan] minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan usaha serta pelaksanaan program tenaga boleh diperbaharui di seluruh negara. Adakah Kementerian akan menyalurkan peruntukan kepada setiap negeri berhubung pemasangan hab pengecasan kenderaan elektrik (EV) berlandaskan komitmen pelepasan karbon sifar bersih atau 'net-zero emissions' yang diuar-uarkan dan apakah strategi serta tempoh masa penggunaan kereta elektrik secara 100 peratus dalam negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan sememangnya komited untuk meningkatkan kapasiti Tenaga Boleh Baharu (TBB) dalam pembekalan elektrik negara dan antara program yang dilaksanakan bagi menyokong hasrat ini termasuk:

- a. Program *Feed-in tariff* untuk pembangunan sumber bukan solar;
- b. Program *Net Energy Metering* untuk pembangunan solar di bumbung bangunan; dan
- c. Program *Large Scale Solar, Corporate Green Power Programme* untuk pembangunan solar berskala utiliti.

2. Mengenai persoalan sama ada Kementerian akan menyalurkan peruntukan kepada setiap negeri untuk pemasangan hab pengecasan kenderaan elektrik pula, pada masa ini, pembinaan stesen pengecasan kenderaan elektrik (EV) adalah dipacu oleh industri (*industry driven*) yang diterajui sepenuhnya oleh pihak swasta iaitu syarikat-syarikat CPO dan syarikat-syarikat yang menjalankan aktiviti perniagaan dan perkhidmatan berkaitan ekosistem EV yang lain.

3. Kementerian tidak melaksanakan projek pemasangan stesen pengecas EV. Kerajaan juga tidak menyediakan sebarang peruntukan atau memberi sebarang hak eksklusif kepada mana-mana syarikat bagi pembinaan stesen pengecasan EV.

NO. SOALAN: 42

3. Kementerian juga sedang dalam proses membangun dokumen dasar *Nationally Determined Contributions (NDC) Roadmap and Action Plan* dan dokumen komunikasi Strategi Rendah Karbon Jangka Masa Panjang (*Long Term Low Emission Development Strategies - LT LEDS*) yang akan memberi hala tuju dasar dan strategi serta pelan tindakan yang bersesuaian ke arah mencapai pelepasan GHG sifar bersih seawal-awalnya pada tahun 2050. Kajian ini turut mengambil kira sasaran serta tempoh masa untuk mencapai jumlah penggunaan EV secara 100 peratus dalam negara yang akan menyumbang kepada pengurangan pelepasan GHG sektor pengangkutan. Dokumen NDC Roadmap dan LT-LEDS dijangka siap pada awal tahun 2024.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN [SIK]

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN [SIK] minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan projek yang diperuntukkan untuk pembangunan daerah Sik khusus untuk mensifarkan kemiskinan di daerah ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sentiasa komited untuk memastikan agenda menangani kemiskinan dan pembangunan inklusif dilaksanakan bagi meningkatkan kesejahteraan dan pendapatan rakyat termasuk di daerah Sik, Kedah. Beberapa strategi jangka sederhana dan panjang untuk menangani kemiskinan dan ketidaksamarataan dari pelbagai dimensi akan terus ditumpukan sepertimana dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kedua Belas (KSP RMKe-12), 2021 – 2025. Ini termasuklah meningkatkan pendapatan, mewujudkan peluang pekerjaan bagi meningkatkan taraf hidup golongan miskin, peningkatan akses kepada sokongan sosial seperti pendidikan dan kesihatan serta perumahan bagi mengekalkan tahap kualiti hidup tertentu serta meningkatkan daya tahan dan kesejahteraan isi rumah miskin.

Dalam Bajet 2024, Kerajaan juga telah menyediakan peruntukan bagi menyokong strategi ini termasuk:

- (i) RM500 juta bagi pelaksanaan Program Inisiatif Rakyat sebagai tambahan kepada program bantuan sosial yang terus disediakan melalui pelbagai Kementerian dan agensi Kerajaan;
- (ii) RM50 juta bagi dana Tabung Bencana Pertanian bagi memberi pampasan sehingga 50% daripada nilai kerugian kepada petani, penternak dan nelayan;
- (iii) Kerajaan akan memperkenalkan Program Komuniti MADANI di bawah seliaan ICU, Jabatan Perdana Menteri yang mana Kerajaan akan menyediakan peruntukan 1 bilion ringgit di bawah Dana Komuniti MADANI (DKM) bagi menyediakan geran antara RM50 ribu hingga RM100 ribu kepada komuniti untuk menjayakan Program Komuniti MADANI; dan
- (iv) Kerajaan bersetuju memperkenalkan Program Kampung Angkat MADANI yang memberi tumpuan kepada melengkapi

kemudahan asas termasuk internet di kawasan desa yang terpinggir dengan menggembelng tenaga rentas kementerian serta bekerjasama dengan GLC, GLIC dan badan swasta.

Melalui pendekatan keseluruhan negara, Kerajaan Negeri, sektor swasta serta pertubuhan antarabangsa dan masyarakat sivil turut memainkan peranan penting dalam pembasmian kemiskinan tegar. Sebagai contoh, Bajet 2024 telah menekankan komitmen Kerajaan dalam menangani pelbagai isu rakyat di lapangan dengan memperuntukkan RM100 juta untuk terus menyokong usaha yang diambil oleh NGO dan pertubuhan masyarakat sivil termasuk Yayasan Hasanah.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, terdapat dua lokaliti di Sik yang terlibat di bawah inisiatif Basmi Miskin Tegar, Inisiatif Pendapatan Rakyat. Seramai 30 Ketua Isi Rumah (KIR) terlibat dalam pelaksanaan program ini melibatkan 2 buah lokaliti di daerah berkenaan, iaitu Kampung Betong dan Kampung Tanjung Belit. Antara aktiviti penjanaan pendapatan yang diluluskan meliputi program usahawan makanan dan minuman, pertukangan, perusahaan jahitan serta pembuatan pastri.

Disamping itu, sejumlah RM82.4 juta telah diperuntukkan di bawah *Rolling Plan* 4 di bawah perbelanjaan pembangunan (DE) bagi daerah Sik, Kedah. Projek-projek utama untuk meningkatkan penyampaian perkhidmatan dan meningkatkan sosioekonomi adalah seperti berikut;

- i) Pembinaan Mahkamah Baharu Sik, Kedah
- ii) Projek Menaiktaraf Loji Rawatan Air Jeniang Baru Sik, Kedah
- iii) Membina Jalan Baru Dari Jeneri ke Sik Dalam (Jalan Bukit Hangus) Sik, Kedah
- v) Program Pembangunan Teknikal dan Vokasional (TVET) Kolej KEDA
- vi) Menggantikan Jambatan FT175/037/72 Sik, Kedah

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN EDWIN ANAK BANTA
[LUBOK ANTU]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN EDWIN ANAK BANTA [SELANGAU] minta **MENTERI
KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan:

- (a) apakah status terkini projek tiga loji air yang terletak di Parlimen Selangau iaitu loji air Stapang, loji air Selangau dan loji air Sangan; dan
- (b) apakah tindakan sementara untuk mengatasi masalah air ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, skop pembinaan loji yang dimaksudkan akan dilaksanakan oleh Kementerian melalui tiga (3) projek berikut:

- i. Projek Menaiktaraf Loji Air Sekuau, Selangau, Bahagian Sibu, Sarawak dalam peringkat reka bentuk terperinci oleh perunding yang dilantik. Projek ini akan memberi manfaat kepada 980 buah pintu/ akaun baharu di kawasan Sekuau dan sekitarnya;
- ii. Projek BALB Wilayah Sangan, Bahagian Bintulu, Sarawak dalam peringkat rekabentuk terperinci oleh perunding. Pelaksanaan projek ini akan memberi manfaat kepada 1,224 buah pintu/ akaun baharu di kawasan Sangan dan sekitarnya; dan
- iii. Projek Bekalan Air Luar Bandar (BALB) Kawasan Sg. Arip, Bahagian Sibu, Ulu Baoh & Sebakong, Bahagian Mukah, Sarawak dalam peringkat rekabentuk awal oleh perunding. Projek ini akan memberi manfaat kepada 1,581 buah pintu/ akaun baharu.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SYED ABU HUSSIN BIN HAFIZ
SYED ABDUL FASAL [BUKIT GANTANG]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' SYED ABU HUSSIN BIN HAFIZ SYED ABDUL FASAL [BUKIT GANTANG] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan adakah KPKM mempunyai cadangan untuk menukar bantuan subsidi minyak diesel 70 juta liter bersamaan (RM87,500,000.00) sebulan kepada kapal laut dalam kategori A, B dan C kepada insentif pendaratan ikan. Ini bagi meningkatkan produktiviti, kawalan hasil lautan negara serta ketirisan minyak subsidi diesel.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) telah melaksanakan Skim Subsidi Diesel dan Petrol Nelayan sejak 2006 lagi. Skim ini bertujuan untuk menampung sebahagian daripada kos operasi penangkapan ikan nelayan akibat dari kenaikan harga bahan api di pasaran. Kementerian juga turut memberikan Insentif Hasil Pendaratan Ikan (IHTI) kepada nelayan untuk menggalakkan nelayan mendaratkan hasil perikanan di dalam negara dan juga bertujuan untuk mengawal dan memastikan bahawa minyak subsidi yang dibeli oleh nelayan digunakan hanya untuk aktiviti menangkap ikan. IHTI adalah sebagai mekanisme untuk memastikan minyak subsidi yang dibeli digunakan hanya untuk aktiviti penangkapan ikan sahaja.

Kementerian tidak mempunyai cadangan untuk menukar Skim Subsidi Diesel dan Petrol Nelayan kepada program IHTI buat masa ini kerana kedua-dua subsidi dan insentif ini sedang dilaksanakan oleh Kementerian. Kementerian juga sedang meneliti dan mengkaji mekanisme pemberian subsidi diesel dan petrol kepada nelayan yang lebih efektif sebagai langkah dalam membantu menangani atau mengekang ketirisan minyak diesel bersubsidi nelayan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : TUAN SUHAIZAN BIN KAIAT [PULAI]
TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN SUHAIZAN BIN KAIAT [PULAI] minta **MENTERI PELABURAN, PERDAGANGAN DAN INDUSTRI** menyatakan unjuran penggunaan kenderaan elektrik mengikut tahun ke hadapan dan apakah kesannya kepada sektor peniagaan berkaitan seperti kedai membaiki kenderaan, stesen minyak dan lain-lain.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Sejajar dengan Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (*National Energy Transition Roadmap* - NETR), National EV Steering Committee (NEVSC) pada 23 Oktober 2023 telah bersetuju menetapkan sasaran atau unjuran terkini jualan kenderaan elektrik (xEV) baharu (kereta penumpang dan perdagangan serta motosikal) untuk mencapai sekurang-kurangnya 20% daripada jualan tahunan keseluruhan kenderaan baharu pada 2030, 50% pada 2040 dan 80% pada 2050.

Pada masa ini, jumlah bilangan xEV yang telah berdaftar di Malaysia sejak tahun 2011 sehingga 21 September 2023 bagi jenis kenderaan penumpang dan komersial adalah sebanyak 119,833 unit, dan untuk motosikal adalah sebanyak 4,010 unit. Dari segi komposisi, kenderaan jenis *Battery Electric Vehicle* (BEV) adalah sebanyak 10,671 unit (8.9%) bagi kenderaan penumpang dan komersial, manakala motosikal BEV berjumlah 3,627 unit (90.5%). Trend peningkatan penggunaan BEV dapat dilihat pada tahun 2023 (sehingga September), di mana, bilangannya telah mencecah 7,500 unit, berbanding 3,400 unit pada tahun 2022 dan angka purata sebanyak 300 unit bagi tahun-tahun yang sebelumnya.

Jumlah penggunaan BEV dijangka akan meningkat lagi selaras dengan peningkatan bilangan stesen pengecasan yang merupakan antara faktor utama yang menyokong ekosistem penggunaan EV di jalan raya. Sehingga 21 Oktober 2023, terdapat sebanyak 1,430 unit pengecas EV di seluruh Malaysia berbanding 978 unit pada akhir 2022. Sasaran Kerajaan adalah untuk mencapai sekurang-kurangnya 10,000 unit pengecasan EV pada 2025.

Dari segi kesan kepada sektor perniagaan berkaitan seperti kedai membaiki kenderaan, Kementerian ini ingin berkongsi bahawa Jabatan Pembangunan Kemahiran (JPK) bersama MARii selaku Badan Peneraju Industri (*Industry Lead Body* – ILB) bagi sektor automotif telah membangunkan Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan (*National Occupational Skills Standards* - NOSS) untuk pembangunan dan latihan

bakat atau kemahiran sektor BEV bagi menyokong industri selepas jualan EV. NOSS BEV telah diwartakan pada Mei 2023 dan sehingga Oktober 2023, seramai 10 orang telah dipersijilkan dengan Sijil Kemahiran Malaysia (SKM) tahap 3. Industri selepas jualan EV dijangka akan memberi kesan positif kepada ekonomi negara kerana dapat menyediakan peluang perniagaan atau pekerjaan yang baharu kepada bakat-bakat yang dilatih.

Dari aspek kesan kepada sektor perniagaan berkaitan stesen minyak, peningkatan kadar penggunaan EV secara tidak langsung akan mengurangkan penggunaan kenderaan jenis petrol/diesel di pasaran. Pengurangan penggunaan petrol/diesel akan membantu Kerajaan mengurangkan subsidi petrol di samping mengurangkan peratus pelepasan karbon dari sektor pengangkutan darat. Selain itu, diperhatikan kebanyakan pemain industri serta pengusaha stesen minyak seperti PETRONAS, SHELL dan sebagainya telah mula mempelbagaikan perniagaan mereka dengan menceburi dalam perniagaan penyediaan kemudahan pengecasan EV.

Kerajaan melalui Pasukan Petugas EV Kebangsaan (*National EV Task Force* – NEVTF) dan Jawatankuasa Pemandu EV Kebangsaan (*National EV Steering Committee* – NEVSC) akan terus memberi komitmen dan memainkan peranan dalam membuat keputusan, merangka dan melaksanakan program dan inisiatif bagi menggerakkan agenda pembangunan industri EV negara supaya lebih menyeluruh. Usaha ini termasuklah komitmen dalam mencapai unjuran penggunaan kenderaan elektrik yang telah disasarkan dan manfaatnya kepada sektor perniagaan berkaitan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN ISNARAISAH MUNIRAH MAJILIS [KOTA
BELUD]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

Puan Isnaraissah Munirah Majilis [Kota Belud] minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan langkah bersepadu bagi tempoh jangka masa pendek dan panjang bagi mengurangkan kejadian bencana banjir di Sabah melalui projek tebatan banjir, pembaikan/ pembinaan infrastruktur saliran serta pembangunan lestari bagi baki Rancangan Malaysia Ke-12.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian melalui Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) telah mengambil langkah jangka pendek dan langkah jangka panjang melalui kaedah struktur dan bukan struktur bagi mengurangkan impak dan kejadian banjir di Negeri Sabah.
2. Bagi langkah jangka masa pendek, JPS telah melaksanakan kerja-kerja penyelenggaraan infrastruktur saliran secara berkala untuk parit dan sungai yang berada di bawah jagaan JPS Negeri Sabah. Peruntukan berjumlah RM6.13 juta telah disalurkan untuk pelaksanaan kerja-kerja penyelenggaraan kolam takungan banjir di negeri Sabah. Peruntukan ini telah digunakan bagi melaksanakan tujuh puluh lima (75) sebutharga penyelenggaraan kolam takungan banjir di negeri Sabah.
3. Selain itu, penggunaan kaedah bukan struktur dalam mengurangkan impak banjir di Sabah termasuk penyediaan sistem ramalan dan amaran banjir yang berkesan dan penaiktarafannya secara berterusan.
4. Bagi penyelesaian jangka masa panjang, JPS telah melaksanakan projek-projek rancangan tebatan banjir yang merangkumi kerja pengorekan sungai dan muara, pelebaran sungai, penaiktarafan sungai, pembinaan pintu-pintu kawalan banjir dan kolam-kolam takungan telah dilaksanakan manakala beberapa lagi masih dalam fasa pembinaan.
5. Status semasa projek-projek tebatan banjir di Negeri Sabah adalah 4 projek dalam pra pelaksanaan, 9 projek dalam pelaksanaan dan 3 projek pasca pelaksanaan. Senarai projek seperti berikut:

Projek rancangan tebatan banjir yang sedang dilaksanakan di tapak (Dalam Pelaksanaan) :

- i. Pembangunan Lembangan Sungai Bersepadu Sungai Moyog Negeri Sabah (Pakej 1 dan Pakej 3);
- ii. RTB Sungai Tawau, Lembangan Sungai Tawau, Sabah (Fasa 1A);
- iii. RTB Sungai Anip, Lembangan Sungai Anip, Sandakan, Sabah;
- iv. RTB Sungai Ketiau, Putatan, Sabah;
- v. RTB Sungai Pancuran, Lembangan Sungai Sepagaya, Lahad Datu, Sabah;
- vi. RTB Sungai Rampayan, Lembangan Sungai Menggatal, Kota Kinabalu, Sabah;
- vii. RTB Bandar Sierra, Lembangan Sungai Telipok, Kota Kinabalu, Sabah;
- viii. RTB Persekitaran Kawasan Lido Bandaraya Kota Kinabalu Sabah; dan
- ix. RTB Sungai Damai, Basin 8, Sabah;

Projek rancangan tebatan banjir yang telah siap dilaksanakan sejak tahun 2022 (Pasca Pelaksanaan):

- i. RTB Sungai Gurong-Gurong Lembangan Sungai Gurong Gurong Pekan Kota Belud;
- ii. RTB Sungai Tebongon (Kampung Teguli), Putatan, Sabah; dan
- iii. RTB Sungai Kedamaian/ Sungai Tempasuk/ Sungai Abai & Sungai Kawang-Kawang, Kota Belud, Sabah;

Projek rancangan tebatan banjir (Pra Pelaksanaan):

- i. Kajian Pelan Induk Tebatan Banjir Lembangan Sungai Kudat, Sabah;
- ii. Rancangan Tebatan Banjir Sungai Damai, Basin 8, Sabah; dan
- iii. Pembangunan Pelan Induk Tebatan Banjir Lembangan Sungai Membakut, Sabah.

6. JPS juga melaksanakan enam (6) kajian Pelan Induk Saliran Mesra Alam (PISMA) untuk Negeri Sabah. PISMA adalah satu dokumen pelan induk yang mematuhi konsep Manual Saliran Mesra Alam (MSMA). Penyediaan PISMA ini adalah penting sebagai panduan dan rujukan bagi PBT, pemaju dan mana-mana pihak yang berkaitan untuk menaiktaraf, membina sistem saliran serta merancang pembangunan masa hadapan yang lebih terancang, sistematik dan mapan bagi mengurangkan risiko banjir kilat dan mengawal pencemaran akibat pembangunan.

7. Bagi Negeri Sabah, empat (4) kajian PISMA telah disiapkan iaitu:

- i. PISMA Bandar Menggatal, Telipok dan Tuaran (2010);
- ii. PISMA Bandar Tawau (2010);
- iii. PISMA Lahad Datu (2023); dan
- iv. PISMA Putatan dan Kinarut (2023).

8. Manakala dua (2) lagi PISMA dalam proses pelaksanaan iaitu:

- i. PISMA Sandakan. Kajian dalam status penyediaan deraf laporan akhir dan dijangka siap pada akhir tahun 2023.
- ii. PISMA Pekan Tuaran. Kajian dalam proses perolehan data *Light Detection and Ranging* (LIDAR).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN NURUL AMIN BIN HAMID
[PADANG TERAP]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN NURUL AMIN BIN HAMID [PADANG TERAP] minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan berapa nilai kutipan cukai Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) (SES) bagi tahun 2022 dan suku pertama tahun 2023, dan nyatakan jumlah yang telah dibelanjakan dalam tanam semula serta menyelidikan hasil daripada cukai SES ini dalam tempoh tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Kutipan Wang Ses Getah dilaksanakan berdasarkan sumber kuasa yang diperuntukkan pada Seksyen 16 Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972 (Akta 85).

Pengenaan cukai atau ses dilaksanakan berdasarkan Perintah Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (SES) 2020. Amaun ses yang dikutip bagi tujuan perbelanjaan program Penanaman Semula Getah serta program-program pembangunan dan kemajuan sektor pekebun kecil yang dilaksanakan oleh RISDA adalah pada kadar sebanyak sepuluh sen sekilogram.

Jumlah kutipan wang ses yang RISDA terima bagi tahun 2022 adalah sebanyak hampir RM30 juta, manakala bagi suku pertama tahun 2023 adalah sebanyak hampir RM7 juta.

Manakala kutipan ses bagi tujuan perbelanjaan program penyelidikan adalah dilaksanakan oleh Lembaga Getah Malaysia (LGM).

Perbelanjaan keseluruhan program pembangunan sektor pekebun kecil yang telah dilaksanakan oleh RISDA bagi tahun 2022 adalah sebanyak RM640 juta. Jumlah tersebut tidak mencukupi sekiranya hanya bergantung kepada kutipan ses semata-mata. Peruntukan tambahan bagi perbelanjaan program-program pembangunan ditampung daripada sumber Bantuan Langsung Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATUK WIRA HAJAH MAS ERMIEYATI BINTI
SAMSUDIN [MASJID TANAH]**

TARIKH : 22 NOVEMBER 2023 (RABU)

SOALAN

**DATUK WIRA HAJAH MAS ERMIEYATI BINTI SAMSUDIN [MASJID
TANAH]** minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan tindakan yang
telah diambil bagi menarik golongan pemandu gig terutamanya golongan
muda untuk menceburi bidang-bidang yang mempunyai hala tuju pekerjaan
yang menjamin masa depan melalui Latihan Teknikal dan Vokasional,
TVET.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Usaha mempromosi TVET di seluruh negara dilaksanakan secara berterusan terutama dalam menarik golongan muda termasuk pekerja gig menyertai program TVET. Sehubungan itu, **pelbagai pendekatan promosi** dilakukan seperti dengan izin **program outreach, karnival, dan hebahan-hebahan di media elektronik atau platform media sosial** bagi meluaskan cakupan penyampaian maklumat berkaitan peluang dan potensi laluan kerjaya TVET. Program dan hebahan ini memberi penekanan terhadap manfaat memasuki pasaran pekerjaan dengan kelayakan kemahiran termasuklah peluang pekerjaan dan laluan kerjaya yang lebih menarik melalui pengiktirafan Sijil Kemahiran Malaysia.
2. Bagi **pekerja** yang ingin mendapatkan **latihan semula**, meningkatkan kemahiran atau **mendapatkan kemahiran baru**, Jabatan Tenaga Manusia telah memperkenalkan **Sijil Peningkatan Kemahiran** yang menyatakan komponen kompetensi yang diikuti bagi menggantikan Sijil Kehadiran. Usaha ini memberi nilai tambah kepada pelatih, ianya membolehkan para pelatih memperoleh Sijil Kemahiran Malaysia melalui kaedah Pengiktirafan Pencapaian Terdahulu (PPT).
3. Dalam usaha menarik lebih ramai golongan muda dan pekerja Malaysia menyertai program TVET, Kementerian Sumber Manusia menerusi Institut Latihan Perindustrian Jabatan Tenaga Manusia (ILJTM) telah membuka ruang seluasnya kepada mereka mengikuti pelbagai program latihan kemahiran yang ditawarkan khususnya **program berbentuk modular dan** dengan izin **customize**. Selain kursus-kursus teknikal dan kemahiran, ILJTM turut menawarkan **kursus-kursus kemahiran insaniah** seperti **keusahawanan** dan **persijilan professional** bagi membolehkan peserta mencipta pekerjaan dengan menubuh syarikat dan menawarkan perkhidmatan mengikut bidang kepakaran mereka.

Tuan Yang Di Pertua,

4. Pelaksanaan program TVET yang **fleksibel dan berbentuk jangka pendek** turut disokong dengan pengenalan **program dengan izin *micro-credential*** bagi membolehkan pelatih **mendapat pengiktirafan** terhadap setiap pencapaian yang diperoleh. Konsep *micro-credential* ini membolehkan golongan muda termasuk pekerja gig **merancang masa secara lebih dinamik** untuk mengikuti program latihan **berdasarkan modul kemahiran spesifik** yang mereka minati dalam **tempoh masa yang lebih singkat**.
 5. Selain itu, pelaksanaan program TVET secara fleksibel ini juga dapat membantu pekerja gig untuk mendapatkan kemahiran bagi **memasuki sektor kerja formal** dalam masa yang singkat dan **membolehkan golongan pekerja sedia ada meningkatkan kemahiran** yang dimiliki melalui modul dan program yang relevan dengan pasaran kerja semasa.
 6. Modul dan program yang dilaksanakan adalah berasaskan Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan (NOSS) yang dibangunkan oleh Jabatan Pembangunan Kemahiran bersama pemain industri. Bagi tujuan ini sebanyak **12,777 unit kompetensi** dalam NOSS sedia digunakan dalam melatih mereka yang berminat **merentasi 21 seksyen ekonomi negara**.
 7. Bagi melengkapkan lagi pekerja gig dengan kemahiran, Kementerian ini menerusi Jabatan Pembangunan Kemahiran telah menerapkan elemen **kemahiran keusahawanan** dalam modul/unit kompetensi termasuk aspek perancangan perniagaan, pengurusan kewangan, pengurusan masa pemasaran dalam talian dan keupayaan berinovasi.
 8. Disamping itu, **69 modul / unit kompetensi** berkaitan **Kesedaran dan Literasi Digital** telah dibangunkan bagi membantu penyedia pusat latihan TVET melatih golongan muda termasuk pekerja gig meningkatkan kefahaman mereka tentang platform dalam talian, media sosial dan alat digital lain yang diperlukan dalam persekitaran ekonomi gig.
- Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN WONG SHU QI [KLUANG]

TARIKH : 20 NOVEMBER 2023 (ISNIN)

SOALAN

Puan Wong Shu Qi [Kluang] minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM
SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan jumlah penjimatan
berikutan pelaksanaan subsidi bersasar bil elektrik, dan jumlah akaun
pengguna yang terkesan mengikut kategori industri dan domestik, serta
negeri.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Bagi tempoh Januari hingga Jun 2023, Kerajaan telah membuat penjimatan sebanyak RM4.5 bilion kerana telah melepaskan sebahagian besar kos surcaj *Imbalance Cost Pass-Through* (ICPT) kepada pengguna bukan domestik kategori voltan sederhana (*Medium Voltage* – MV) dan voltan tinggi (*High Voltage* – HV) berbanding surcaj yang dinikmati sebelum tempoh tersebut. Manakala, Kerajaan telah membuat penjimatan sebanyak RM126 juta bagi tempoh Julai hingga Disember 2023 kerana telah melepaskan surcaj ICPT pada kadar 10 sen/kWj kepada pengguna domestik dengan penggunaan elektrik bulanan yang tinggi iaitu melebihi 1,500 kWj. Secara keseluruhannya, **Kerajaan dapat menjimatkan peruntukan subsidi elektrik sebanyak RM4.6 bilion melalui pelaksanaan subsidi elektrik secara bersasar yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan sepanjang tahun 2023.**
2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, jumlah akaun yang terkesan dengan pelaksanaan ICPT sepanjang tahun 2023 adalah sejumlah 89,916 akaun. Daripada jumlah tersebut, **pengguna kategori domestik iaitu penggunaan bulanan melebihi 1500 kWj adalah sebanyak 82,175 akaun** berdasarkan data sehingga Ogos 2023. Pecahan mengikut negeri pula adalah tertinggi bagi Selangor dengan jumlah sebanyak 27,676 akaun,

NO. SOALAN: 9

diikuti dengan Kuala Lumpur sebanyak 21,848 akaun, Johor sebanyak 9,317 akaun, Pulau Pinang sebanyak 5,448 akaun, Perak sebanyak 3,093 akaun, Kedah sebanyak 2,848 akaun, Kelantan sebanyak 2,585 akaun, Negeri Sembilan sebanyak 2,381 akaun, Pahang sebanyak 2,249 akaun, Melaka sebanyak 1,889 akaun, Terengganu sebanyak 1,567 akaun, Putrajaya sebanyak 925 akaun dan Perlis sebanyak 349 akaun.

3. Selain itu, **pengguna kategori komersial MV** yang terkesan lanjutan daripada surcaj ICPT iaitu 20 sen/kWj bagi tempoh Januari hingga Jun 2023 dan 17 sen/kWj bagi tempoh Julai hingga Disember 2023 adalah **sebanyak 3,659 akaun bagi kategori C1 iaitu *MV General Commercial Tariff* dan 546 akaun bagi kategori C2 iaitu *MV Peak/Off-Peak Commercial Tariff*.**
4. Manakala, **pengguna kategori industri MV** yang terkesan lanjutan pelaksanaan surcaj ICPT iaitu 20 sen/kWj bagi tempoh Januari hingga Jun 2023 dan 17 sen/kWj bagi tempoh Julai hingga Disember 2023 pula adalah **sebanyak 748 akaun bagi kategori E1 iaitu *MV General Industrial Tariff* dan 2,732 akaun bagi kategori E2 iaitu *MV Peak/Off-Peak Industrial Tariff*. Selain itu, sebanyak 56 akaun kategori E3 iaitu *HV Peak/Off-Peak Industrial Tariff* turut terkesan dengan pelaksanaan surcaj ICPT tersebut.**

Sekian, terima kasih.